

ΚΥΡΙΑΚΗ

«Ἐγενόμην ἐν
Πνεύματι ἐν τῇ
Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ
ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου
μεγάλην ὡς σάλπιγξ»
(Ἀπ. 1,10)

Φ 13

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ 2017

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΟΥ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η φωνή του Παύλου προς την σύγχρονη Ελλάδα	3
«Μεταμορφούμενοι από δόξης εις δόξαν»	7
Οί θλίψεις τών δικαίων	10
Η ἀρετή τῆς Ὑπομονῆς	12
Η χήρα μάννα καὶ τὸ καλάθι	14
Θεϊκὴ κλήση	16
Η Σαλότητα	22
Τὰ πάθη καὶ οἱ ἀσθένειες	23
«Ἀρχοντιά τῆς ψυχῆς»	27
Η Φιλαργυρία	28
Οἱ Παιδίατροι συνταγογραφοῦν... βιβλία!	29

ΤριμηνιαίΟ ὉρθόδοξΟ Χριστιανικό Περιοδικό

Όργανο ὁμωνύμου
Ίεραποστολικοῦ Συλλόγου

Έτος Δ' , Άριθ. Φύλλου 13
Σεπτέμβριος-Νοέμβριος 2017

Έκδότης:

Όρθ. Ίεραπ. Σύλλογος «ΚΥΡΙΑΚΗ»
Β' πάροδος Ειρήνης 2,
60100 Κατερίνη, τηλ: 2351022183
E-mail: info@iskiriaki.com.
Διαδίκτυο: http://www.iskiriaki.com

Συντακτική Έπιτροπή:

Άβραάμ Σαλασίδης
Άθανάσιος Γκάτζιος
Ίωάννης Βαρσάμογλου
Στέφανος Σπανός

Έπιμέλεια ὕλης:

Άβραάμ Σαλασίδης

Στοιχειοθεσία-Σελιδοποίηση-Εκτύπωση:
Γραφικές Τέχνες «Μέλισσα», Άσπροβάλτα

Έτήσια συνδρομή: 5€ / Κύπρον: 10€ /
Έξωτερικοῦ: 15€

Άρ. Λογαρ. Τράπεζα Πειραιώς:

5254-076004-404 EUR

IBAN: GR8501722540005254076004404

Αρρηκτοι δεσμοὶ συνδέουν τὸν ἀπόστολο Παῦλο μὲ τὴν χριστιανικὴ Ἑλλάδα. Εἶναι ὁ πρῶτος ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ πού ἐπισκέφθηκε τὴν πατρίδα μας. Περιόδευσε τὶς πόλεις της, πότισε τὰ ἐδάφη της μὲ τοὺς ἰδρῶτες τῶν ἀποστολικῶν του κόπων. Καὶ ἀξιώθηκε, μέσα σ' αὐτὸ τὸ κέντρο τοῦ ἀρχαίου εἰδωλολατρικοῦ κόσμου, τὴν Ἀθήνα, νὰ δώσει τὴ μεγάλη, τὴν ἱστορικὴ ἰδεολογικὴ μάχη κατὰ τῆς συνασπισμένης φιλοσοφίας, νὰ νικήσει καὶ νὰ στήσει ἐκεῖ τὴ σημαία τοῦ Ἑσταυρωμένου. Ὁ ποταμὸς κοντὰ στοὺς Φιλίππους, αὐτὸς ὁ Ἰορδάνης τῆς Εὐρώπης ὅπως τὸν χαρακτήρισαν, ὅπου βαπτίστηκαν οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ τῆς ἡπείρου μας, τὰ ἱστορικὰ τεῖχη τῆς Θεσσαλονίκης, τὰ δρομάκια τῆς Βέροιας, οἱ βράχοι τῆς Ἀκροπόλεως, ὁ ἰσθμὸς τῆς Κορίνθου, οἱ ἀκτὲς τῆς Κρήτης, τῆς Κύπρου καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τὰ βουνά, οἱ θάλασσες καὶ τὰ πελάγη μας ἀντηχοῦν ἀκόμη ἀπὸ τὰ ρήματά του, πού ἔσεισαν τὸν εἰδωλολατρικὸ κόσμον καὶ φύτεψαν στὴν Εὐρώπῃ τὶς πρῶτες χριστιανικὲς ἐκκλησίες.

Ἔτσι, ἔχοντας ὁ Παῦλος τὴν πατρίδα μας ὡς πεδίο ἱεραποστολικῆς δράσεως, ἔκανε τὸ ὄνομα τῆς Ἑλλάδος ἀκόμη λαμπρότερο σὲ ὅλο τὸν κόσμον. Ὅπου κυκλοφορεῖ ἡ Καινὴ Διαθήκη -καὶ κυκλοφορεῖ σήμερα σὲ χίλιες καὶ πλέον γλῶσσες καὶ διαλέκτους- τὰ ὀνόματα τῶν Φιλίππων, τῆς Θεσσαλονίκης, τῆς Βέροιας, τῆς Κορίνθου, τῆς Ἐφέσου, τῆς Νικοπόλεως εἶναι γνωστὰ - πασίγνωστα· τὰ ξέρουν καὶ τὰ παιδιὰ τῶν κατηχητικῶν σχολείων, τὰ ξέρουν ἀπὸ τὶς Πράξεις τῶν ἀποστόλων καὶ τὶς ἐπιστολὲς τοῦ Παύλου. Πλῆθος Χριστιανοὶ ζητοῦν νὰ ἐπισκεφθοῦν τὰ μέρη ὅπου πρωτοαντήχησε ἡ φωνὴ τοῦ πρωταθλητοῦ τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Στὴ Βέροια εἶδα στρατιῶτες ἀπὸ διάφορες

Ἡ φωνὴ τοῦ
ΠΑΥΛΟΥ
πρὸς τὴν
σύγχρονη
Ἑλλάδα

† ἐπισκόπου
Αὐγουστίνου

χώρες τῆς Εὐρώπης, τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ἀνατολῆς, περνώντας ἀπὸ τὴν ἀποστολικὴ αὐτὴ πόλη, νὰ κατεβαίνουν ἀπὸ τὰ στρατιωτικὰ αὐτοκίνητά τους καὶ ν' ἀναζητοῦν, ποῦ εἶναι τὸ βῆμα ἀπ' ὅπου κήρυξε ὁ μέγας ἀπόστολος.

Ἀλλὰ ὁ Παῦλος, πού πρὶν ἀπὸ δυὸ χιλιάδες χρόνια μίλησε γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Ἑλλάδα, ἐξακολουθεῖ καὶ σήμερα νὰ ὁμιλεῖ σ' ἐμᾶς τοὺς νεότερους Ἕλληνες. Μᾶς ὁμιλεῖ γραπτῶς, διὰ τῶν ἐπιστολῶν του, καὶ ἰδιαίτερος ἐκείνων πού ἀπευθύνονται στὶς ἑλληνικὲς πόλεις. Μᾶς ὁμιλεῖ μὲ ἀγάπη καὶ τρυφερότητα πατρικῆς καρδιάς. Εἶναι ἡ ἴδια καρδιά πού ἔγραφε στοὺς προγόνους μας· «Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέωγε· πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδιά ἡμῶν πεπλάτυνται· οὐ στεναχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν,... πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς» (Β' Κορ.6, 11-13)· σὰς μιῶ μὲ θάρρος καὶ πλατεῖα καρδιά, ἀνοίξτε κ' ἐσεῖς τὶς καρδιές σας. Μέσα στὴν πλατεῖα καρδιά τοῦ Παύλου βρίσκουν θέση ὅλοι οἱ Ἕλληνες. Πρὸς ὅλους ἀνεξαιρέτως ἀπευθύνει τὸ μήνυμα· Ἕλληνες, πιστέψτε στὸν Κύριο ὅπως οἱ πρόγονοί σας. Πιστέψτε ἀκράδαντα. Μετανοεῖστε εἰλικρινὰ γιὰ τὴν ἀποστασία σας. Τότε μόνο θὰ σωθεῖτε «ἐκ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης» (Α' Θεσ. 1,10).

Γιὰ ὅλους μαζί τοὺς Ἕλληνες ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸν καθένα ἰδιαίτερος κάτι μεγάλο, σοφὸ καὶ σωτήριο ἔχει νὰ πεῖ καὶ σήμερα ὁ Παῦλος, ὁ κοινὸς μας διδάσκαλος, παιδα-

γωγὸς καὶ πατέρας. Ὡ, ἐὰν θὰ θέλαμε ν' ἀνοίξουμε τὰ αὐτιά μας ὅλοι ν' ἀκούσουμε καὶ νὰ δεχτοῦμε τὴ φωνή του, πόσο θὰ εἴχαμε νὰ ὠφεληθοῦμε! Νὰ λοιπόν· ὁ μέγας ἀπόστολος μᾶς ἐπισκέπτεται νοερὰ καὶ ἀπευθύνει στὸν καθένα μας τὶς συμβουλές του, τὰ σωτήρια φάρμακά του.

Διὰ τῶν ἐπιστολῶν του εἰσέρχεται κατ' ἀρχὴν στὸ ἄδυτο τῆς ἑλληνικῆς οἰκογένειας καὶ παραγγέλλει. Στοὺς ἄνδρες· «Οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν ἐκκλησίαν». Στὶς γυναῖκες· «Αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε ὡς τῷ Κυρίῳ». Στοὺς γονεῖς· «Οἱ πατέρες μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου». Καὶ στὰ παιδιά· «Ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν Κυρίῳ» (Εφ. 5,25,22· 6,4,1).

Στοὺς πλουσίους, πού μέσα σ' ἓνα λαὸ πού δυστυχεῖ ἔχουν τὴν μανία νὰ θησαυρίζουν, ὁ Παῦλος

ἐπισειεί καὶ τώρα τοὺς τρομεροὺς κινδύνους τῆς μαμωνολατρίας· «Ρίζα πάντων τῶν κακῶν ἐστὶν ἡ φιλαργυρία... Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἡλπικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλόγητι, ἀλλ' ἐν τῷ Θεῷ τῷ ζῶντι,... ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικοὺς» (Α' Τιμ. 6,10,17-18). πὲς στοὺς πλουσίους νὰ μὴ στηρίζονται στὰ πλούτη τους, ἀλλὰ νὰ ἐλεοῦν τοὺς φτωχοὺς. Γιὰ ἐκείνους πού σὰν κηφῆνες τρῶνε τὸ μέλι τῆς κοινωνικῆς κυψέλης ζῶντας εἰς βάρος τοῦ συνόλου ὁ Παῦλος ἐκσπενδονίζει τὸ θεμελιῶδες ἐκεῖνο «Εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω» (Β' Θεσ. 3,10).

Στοὺς ὑλιστάς καὶ ἀθέους ἐπιστήμονες, πού καυχῶνται γιὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀκάρπων γνώσεών τους, ὁ μέγας ἀπόστολος τονίζει, ὅτι πάνω ἀπὸ τὴν γνώση ἡ ὁποία «φυσιοῖ», φουσκώνει ἐγωιστικὰ τὸν ἄνθρωπο, εἶναι ἡ ἀγάπη πού «οἰκοδομεῖ» (Α' Κορ. 13,1-13). Ἡ περικοπὴ αὐτὴ θὰ ἔπρεπε νὰ χαραχθεῖ μὲ χρυσὰ γράμματα σὲ μαρμάρινες πλάκες καὶ νὰ ἐντειχισθεῖ στὰ σχολεῖα καὶ τὰ πανεπιστήμιά μας. Λεῖπουν πλέον αἰσθητὰ ἐπιστήμονες πού νὰ θυσιάζονται στὴν ὑπηρεσίᾳ τῆς κοινωνίας.

Στὰ στρατευμένα παιδιὰ τῆς πατρίδος, πού φρουροῦν τὰ ἐδάφη της, ὁ Παῦλος θὰ μπορούσε νὰ ἐπαναλάβει ὅ,τι εἶπε πάνω στὸν Ἀρειο πάγο, ὅτι δηλαδὴ τὰ ὅρια

τῶν ἐθνῶν -ἐπομένως καὶ τὰ ὅρια τῆς μικρῆς μας χώρας- τὰ ὀρίζει ὄχι ἡ αὐθαιρεσία τῶν τυράννων καὶ ἡ ἰδιοτροπία τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς, ἀλλὰ ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ, πού κατὰ τὸ σοφὸ τοῦ σχέδιο «ἐποίησεν ἐξ ἑνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοκεῖν ἐπὶ πᾶν τό πρόσωπον τῆς γῆς, ὀρίσας προστεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν» (Πράξ. 17,26).

Στὶς χῆρες καὶ τὰ ὀρφανὰ ὁ Παῦλος στρέφεται καὶ μὲ ἰδιαίτερη στοργὴ τοὺς ἀπευθύνει τὸ μεγαλύτερο κήρυγμα, τὸ κήρυγμα τῆς ἀναστάσεως. Ἀπροστάτευτα πλάσματα, οἱ πατέρες σας, οἱ σύζυγοί σας, οἱ ἀδελφοὶ καὶ τὰ παιδιά σας δὲν πέθαναν· κοιμήθηκαν. Μιὰ μέρα θ' ἀναστηθοῦν. Μὴ λυπᾶστε λοιπὸν κ' ἐσεῖς «καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. Εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ... Ὡστε παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις» (Α' Θέσσ. 4,13-18).

Σ' ἐκείνους πάλι τοὺς Ἕλληνες πού ἀναισθητοὶ συνεχίζουν νὰ ἀκολασταίνουν, νὰ πλεονεκτοῦν, νὰ βάφουν τὰ χέρια τους σὲ ἀδελφικὸ αἷμα καὶ σὰν δαίμονες τῆς κολάσεως νὰ στήνουν μακάβριο χορὸ γύρω ἀπὸ τὰ θύματά τους, ὁ Παῦλος ὑπενθυμίζει τὴν ἀναπόφευκτη ὀργὴ τοῦ Κυρίου· «Μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι οὔτε εἰδωλόλατραι οὔτε μοιχοὶ οὔτε μαλακοὶ οὔτε ἀρσενο-

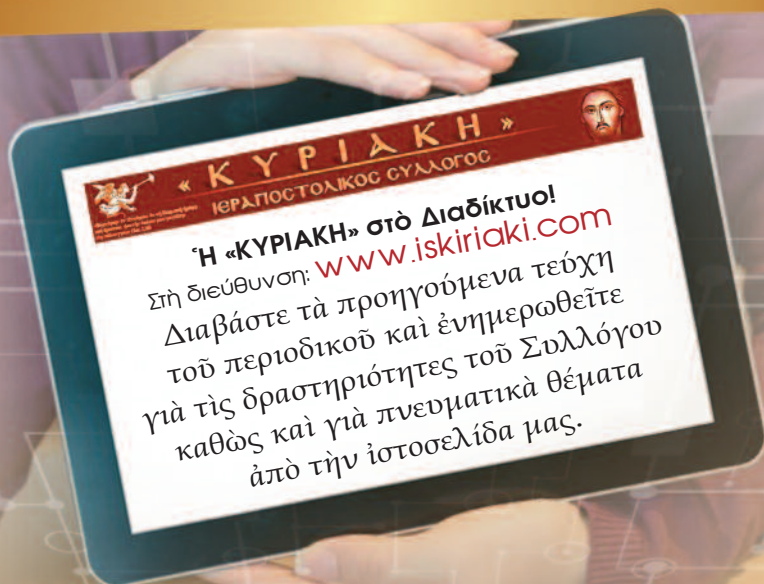
κοίται οὔτε πλεονέκται οὔτε κλέπται οὔτε μέθυσοι, οὐ λοῖδοροι, οὐχ ἄρπαγες βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι» (Α' Κορ. 6,9-10).

Τέλος στοὺς συνειδητοὺς Χριστιανούς, ποὺ ζοῦν τὴ ζωὴ τῆς πίστεως καὶ μὲ λόγια καὶ ἔργα κάνουν καθημερινὰ τὴν ὁμολογία τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ, ὁ Παῦλος ἐπαναλαμβάνει τὸ παράγγελμά του· «Ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε», «ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα Θεοῦ ἀμώμητα ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ» (Εφ. 5,8, Φιλιπ. 2,15).

Αὐτὴ εἶναι, ἀγαπητοί μου, ἡ πατρικὴ ἀγάπη καὶ μεγαλειώδης φωνὴ τοῦ Παύλου πρὸς τὴν σύγχρονη Ἑλλάδα.

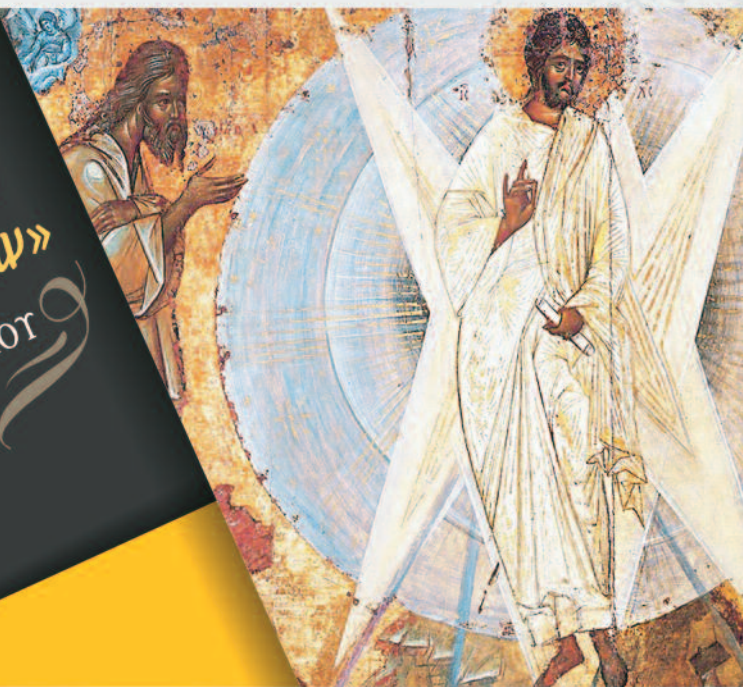
Ὡ Κύριε! Ἐσύ, ποὺ κοντὰ στοὺν ποταμὸ τῶν Φιλίππων «ἄνοιξες τὴν καρδιά» τῆς πρώτης Ἑλληνίδος γυ-

ναίικας, τῆς Λυδίας, «προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ Παύλου» (Πράξ. 16,14), ἄνοιξε σὲ παρακαλοῦμε καὶ τὶς καρδιὲς τῶν σημερινῶν Ἑλλήνων, τὶς καρδιὲς ὅλων μας, γιὰ νὰ προσέχουμε σὲ ὅσα διὰ τῶν θεοπνευστῶν ἐπιστολῶν του ἐξακολουθεῖ νὰ διδάσκει ἐμᾶς ὁ μέγας σου ἀπόστολος, αὐτὸς ποὺ τόσο ἀγάπησε τὴν πατρίδα μας καὶ τόσο ἀγαπήθηκε ἀπὸ αὐτήν. Οὐράνιε Πατέρα, κάνε ὥστε ἡ φωνὴ τοῦ Παύλου ν' ἀντιλαλήσει, νὰ εἰσδύσει καὶ πάλι βαθειὰ στὶς καρδιὲς ὅλων τῶν Ἑλλήνων, ὥστε ἡ Ἑλλάδα, μέσα στὸ σημερινὸ κόσμον ποὺ παραπαίει, ν' ἀναδειχθεῖ, «γένος ἐκλεκτόν, βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν» (Α' Πέτρ. 2,9), ποὺ θ' ἀκτινοβολεῖ τὶς ἀρετὲς τοῦ ἀναστάντος Κυρίου μέχρις ἐσχάτου γῆς· ἀμήν.

«Μεταμορφούμενοι ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν»

ΑΡΧΙΜ. ΕΦΡΑΙΜ ΑΝΘΙΜΟΥ
ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΤΟΣ

Η Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, σέ ἀντίθεση μέ τίς ἄλλες χριστιανικές ὁμολογίες, δίνει μεγάλη βαρύτητα στήν ἐορτή καί στό γεγονός τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου, γιατί αὐτό ἔχει βαθύτατες θεολογικές καί ἀνθρωπολογικές προεκτάσεις γιά τήν σωτηρία καί τήν ἐν χάριτι προοπτική τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ Κύριος, ἐκεῖ ψηλά στό ὄρος Θαβώρ, παραλαμβάνοντας μόνον τοὺς τρεῖς προκρίτους τῶν μαθητῶν (γιά νά δηλώσει ὅτι μόνο ὅσοι ἔχουν καθαρίσει τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μποροῦν νά συμμετάσχουν στήν θέαση τοῦ θαυρίου φωτός), «**τούς κορυφαίους ἔχων τῶν Μαθητῶν, ἐνδόξως ἐξέλαμψας, δηλῶν, ὅτι οἱ τῷ ὕψει τῶν ἀρετῶν διαπρέψαντες, καί τῆς ἐνθέου δόξης ἀξιοθήσονται**», (γ' στιχ. τοῦ ἑσπερινοῦ) «**παραγυμνώσας ...τὴν ἑαυτοῦ δόξαν**» δηλ. ἀφοῦ «**ξεγύμνωσε**» τὴν ἀνθρώπινη φύση του, τράβηξε λίγο τὸ ἔνδυμα τῆς σαρκὸς Του, ἔδειξε κατὰ τὸ ἐλάχιστο, τὴν δόξα τῆς Θεότητός Του. Μετεμορφώθη ἐνώπιον τῶν μαθητῶν του, ἔλαμψε ὡς ὁ ἥλιος τὸ πρόσωπό Του καί τὰ ἐνδύματα Του ἔγιναν λευκά ὅπως τὸ χιόνι, ὅπως μᾶς τὸ περιγράφουν οἱ εὐαγγελιστές.

Οἱ θεολογικές, λοιπόν, προεκτάσεις αὐτοῦ τοῦ γεγονότος, μᾶς ἐπισημαίνουν τὰ ἑξῆς:

α) Ὅτι ὁ ἐν τῷ Θαβώρ μεταμορφωθείς, εἶναι ὁ Κύριος τῆς δόξης, Αὐτός πού φανερώθηκε στοὺς δικαίους καί στοὺς προφῆτας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, αὐτός πού στό ὄρος Σινᾶ συνομίλησε μέ τὸν Μωϋσῆ, «**ὁ πάλαι τῷ Μωσῇ συλλαλήσας, ἐπὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ διὰ συμβόλων, Ἐγὼ εἰμι, λέγων ὁ Ὦν**», Αὐτός εἶναι πού φανερώθηκε στὸν προφήτη Ἡλία στό ὄρος Χωρήβ, ὅταν ζητώντας νά δεῖ «**κάτι**» ἀπὸ τὸν Θεόν, ἀνεγνώρισε τὸν Κύριό Του μέσα στήν λεπτὴ αὔρα: «**καὶ ἰδοὺ ρῆμα Κυρίου πρὸς αὐτόν, (τὸν Ἡλίαν) καὶ εἶπεν αὐτῷ Κύριος. Ἐξελεύσῃ, καὶ στήσῃ ἐν τῷ ὄρει ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἰδοὺ Κύριος παρελεύσεται,**

καί πνεῦμα μέγα κραταίον διαλύον ὄρη, καί συντρίβον πέτρας ἐνώπιον Κυρίου, οὐκ ἐν τῷ πνεύματι Κύριος, καί μετὰ τὸ πνεῦμα συσσεισμός, οὐκ ἐν τῷ συσσεισμῷ Κύριος, καί μετὰ τὸν συσσεισμόν πῦρ, οὐκ ἐν τῷ πυρὶ Κύριος, καί μετὰ τὸ πῦρ φωνὴ αὖρας λεπτῆς, καί ἐκεῖ Κύριος», εἶναι ὁ ἴδιος σεσαρκωμένος πλέον Υἱός καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, πού ανέλαβε οἰκειοθελῶς τὴν ἀνθρώπινη φύση, καὶ ἦλθε στὰ ἴδια, στὰ δικά μας γιὰ νὰ ἀναστήσει τὸν πεσμένο ἄνθρωπο, νὰ τὸν θεραπεύσει ὀλοτελῶς, καὶ νὰ τοῦ ξαναχαρίσει τὸ ἀρχέτυπον κάλλος. Αὐτόν λοιπόν πού ἐπεθύμησε νὰ δεῖ ὁ Μωϋσῆς στοῦ ὄρους Σινᾶ καὶ εἶδε μόνο τὰ ὀπίσθιά του, κί' Αὐτόν πού ὁ προφήτης Ἠλίας «εἶδε» μόνο στήν λεπτὴ αὖρα, τώρα πλέον τὸν βλέπουν καὶ οἱ δύο μέσα στήν ἀπαστράπτουσα δόξα τῆς θεότητός Του πάνω στοῦ ὄρους Θαβώρ. Καὶ τὸν εἶδαν καὶ τὸν ἀνεγνώρισαν καὶ τὸν προσεκύνησαν ὡς Θεόν.

Ὁ Χριστὸς ὅμως, ἐκεῖ στοῦ ὄρους τῆς μεταμορφώσεως δέν ἔδειξε κάτι πού ἐκείνη μόνο τὴν στιγμή τοῦ δόθηκε, ἀλλὰ φανέρωσε «παραγυμνώσας» αὐτό πού πάντοτε, προαιωνίως καὶ αἰδίως ὡς Θεὸς Λόγος κατεῖχε, τὴν θεϊκὴ Του δόξα καὶ λαμπρότητα, «δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ Πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας» (Ἰωάν. Α' 14)

Ἐπίσης, κάτι πολὺ σημαντικό: ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, ὅ,τι, μὰ ὅ,τι ἔργα θείας οἰκονομίας ἐπραγματοποίησε, ναὶ μὲν ἔγιναν, τὰ ἔπαθε ὁ ἴδιος ὡς ἄνθρωπος, ὅμως, ἀποσκοπώντας στήν σωτηρία τοῦ πεπτωκότος καὶ πνευματικὰ ἀσθενοῦς ἀνθρώπου, θέλησε σ' αὐτὰ τὰ γεγονότα τῆς ζωῆς του νὰ μᾶς κάνει κοινωνοὺς καὶ μετόχους. Θέλει δηλ. καὶ μεις νὰ ζήσουμε καὶ νὰ βιώσουμε ὁ καθένας ξεχωριστὰ τὰ ἴδια γεγονότα μαζί Του.

Τὸ ἴδιο ἐπιθυμεῖ καὶ στοῦ γεγονότος

τῆς θείας Μεταμορφώσεως. Ὁ Κύριός μας δέν μεταμορφώθηκε ἀπλὰ καὶ μόνο γιὰ νὰ δείξει τὴν δόξα τῆς θεϊκῆς Του φύσεως, ἀλλὰ θέλησε νὰ δείξει καὶ τὸ «τί» γίνεται, πῶς δοξάζεται, πῶς λαμπρύνεται, πῶς μεταμορφώνεται ἡ δική μας ἀνθρώπινη φύση ὅταν ἐνώνεται μαζί Του. Μᾶς δείχνει πῶς ἦταν τὸ ἀρχαῖον κάλλος τῆς ὑπαρξῆς μας, τὴν ὁμορφίαν πού εἶχαμε πρὶν ἀποσκορτίσουμε ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ ἀμαυρώσουμε τὴν θεία εἰκόνα μας. Γι' αὐτὸ καὶ λέει στοῦ τροπάριου τῆς Λιτῆς: *«ἐμφαίνων τοῦ ἀρχετύπου κάλλους τὴν εὐπρέπειαν, καὶ ταύτην οὐχ ὀλόκληρον».*

Ἦ, κάπου ἄλλου, ψάλλει θεολογικώτατα ἡ Ἐκκλησία μας: *«τὴν ἀμαυρωθεῖσαν ἐν Ἀδάμ φύσιν, μεταμορφωθείς, ἀπαστράψαι πάλιν πεποιήκας, μεταστοιχειώσας αὐτήν, εἰς τὴν σὴν τῆς θεότητος δόξαν τε καὶ λαμπρότητα».*

Ἐπομένως ἡ Μεταμόρφωση τοῦ Χριστοῦ εἶναι οὐσιαστικά ὁ προάγγελος, ἡ ἀπαρχὴ τῆς δικῆς μας προσωπικῆς μεταμορφώσεως, ἡ καλύτερα, εἶναι ὁ σκοπὸς καὶ τὸ τέλος τῆς δικῆς μας πνευματικῆς ἀναβάσεως, στοῦ δικό μας ὄρος Θαβώρ.

Πῶς ὅμως ἐπιτυγχάνεται αὐτό; Ἦ πῶς θὰ μπορούσαμε νὰ ἀνέβουμε καὶ μεις, σιγά –σιγά τὰ σκαλοπάτια τοῦ ὄρους Θαβώρ;

Κατὰ τοὺς ἁγίους Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας, -ἀφοῦ μόνοι αὐτοὶ ἀνέβηκαν στοῦ ὄρους τῶν ἀρετῶν καὶ γεύτηκαν τὸ Φῶς τῆς μεταμορφώσεως-, ἡ ἐσωτερικὴ ἀναγέννηση καὶ μεταμόρφωση τοῦ ἀνθρώπου πραγματοποιεῖται σταδιακά. Ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πού λάβαμε κατὰ τὸ ἅγιο βάπτισμα, μυστικά καὶ ἀδιόρατα ἐργάζεται μέσα στήν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, «σπρώχνοντάς» τον, κατὰ κάποιο τρόπο, νὰ ἀνέβει τὴν κλίμακα τῆς δικῆς του

έσωτερικῆς ἀναπλάσεως. Πολύ περιγραφικά, θά μπορούσαμε νά τήν ὀριοθετήσουμε αὐτήν τήν ἀναγέννηση στά ἐξῆς 4 στάδια.

Α) Κατ' ἀρχάς, ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ ἐνεργεῖ μέσα στήν ψυχή τοῦ ἀνθρώπου ὡς **φῶς μετανοίας**. Προτρέπει τόν ἄνθρωπο νά ἀποβάλλει τά ἔργα τοῦ σκότους καί νά ἐνδυθεῖ τήν ζωή τοῦ Χριστοῦ. Νά ξαναγυρίσει στήν πατρική ἐστία. Νά πάψει νά εἶναι τέκνο τοῦ σκότους καί νά μεταποιηθεῖ εἰς τέκνον φωτός.

Β) Ἐν συνεχείᾳ, ἀφοῦ ἀρχίζει τήν ζωή τῆς μετανοίας, μυστικά ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ τόν ἐνισχύει στό σωτήριο ἔργο τῆς καθάρσεως ἐκ τῶν παθῶν. Βρίσκεται συνεχῶς δίπλα του καί τόν βοηθᾷ μυστικῶ τῷ τρόπῳ, στόν ἀγώνα τῆς προσωπικῆς του ἀνασυγκρότησης: νά καθαρθεῖ, νά θεραπεύσει τά ἐσωτερικά του τραύματα, νά ἐνοποιήσῃ τίς διεσπασμένες ἀπό τήν ἁμαρτία ψυχικές του δυνάμεις. Σ' αὐτό τό στάδιο ἡ χάρις, ἐνεργεῖ στόν ἄνθρωπο ὡς **«πῦρ καθαρτήριο»**.

Γ) Κατόπιν, ἀφοῦ προχωρήσῃ ὁ ἄνθρωπος καί καταφέρει νά ἀποκαθάρῃ τόν ἑαυτό του, τότε ἡ χάρις δίδεται στόν ἄνθρωπο ὡς **φῶς φωτισμοῦ καί γνώσεως**. Πλατύνεται ὁ νοῦς του καί μέ ἄνεση πλέον περιπολεῖ στά μυστήρια πού κρύβονται στίς Ἁγίες Γραφές, μέσα στά θεία μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, μέσα στόν ἴδιο τόν ἄνθρωπο (ἐκπλήττεται μέ τήν ὁμορφιά τῆς θείας εἰκόνας πού ἔχει ὁ ἄνθρωπος), ἀλλά καί διεισδύει στά ἀπόρρητα μυστήρια τῆς κτίσεως καί δημιουργίας, βλέποντας παντοῦ τό παντοδύναμο χέρι τοῦ Θεοῦ νά κρύβεται πίσω ἀπό ὅλα αὐτά.

Δ) Τέλος, ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος μπόρεσε καί ἀνέβηκε τά τρία προηγούμενα σκαλοπάτια, ἀνέρχεται πνευματικά στό ὅρος Θαβώρ, βρίσκει στήν κορυφή

τοῦ ὄρους τόν μεταμορφωθέντα Χριστό, λάμποντα καί ἀπαστράπτοντα ἐν τῷ θείῳ Φωτί, γενόμενος καί ὁ ἴδιος φῶς, ἐνωμένος μέ τόν Ζῶντα Κύριο τῆς Δόξης. Ἡ Χάρις τότε ἐνεργεῖ στόν ἄνθρωπο, ὡς **Φῶς ἁκτιστο θεοποιῶν καί ἁγιάζον** ὅλη του τήν ὑπαρξή.

Νά λοιπόν, γιατί γιά μᾶς τοὺς ὀρθοδόξους, ἡ ἐορτή καί τό γεγονός τῆς θείας Μεταμορφώσεως ἔχει τόση μεγάλη σπουδαιότητα καί ἀξία. Ἐτσι ἐξηγεῖται γιατί ὁ μέγας θεολόγος τοῦ Θαβωρίου Φωτός, ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ὑπερασπίστηκε μέ τόσο σθένος καί τόσους ἀγῶνες τήν θεολογία τῶν ἁκτίστων θείων ἐνεργειῶν καί τοῦ ἁκτίστου Φωτός. Ἀλλά ταυτόχρονα, ὑπεραμύνθηκε τῆς ἁγιοπατερικῆς μας ἡσυχαστικῆς παραδόσεως, ἡ ὁποία εἶναι ἡ μόνη ἀσφαλῆς καί ἀπλανῆς ὁδός πρός τήν ἐμπειρία τῆς θείας μεταμορφώσεως.

Γνωρίζοντας λοιπόν, ὅλα τά παραπάνω, καί μέ τήν βεβαιότητα τῆς πίστεως, ὅτι **«οὐ γάρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τήν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καί παρουσίαν, ἀλλ' ἐπόπται γεννηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος»** (Β' Πέτρ. Α' 16), καλοῦμαστε ὅλοι οἱ πιστεύοντες στο Ὄνομά Του, νά ἀγωνιστοῦμε μέ ζῆλο καί μέ ὅλη τήν δύναμη τῆς ψυχῆς μας, καί πρό παντός, Χάριτι Χριστοῦ, νά πετύχουμε τήν δική μας προσωπική μεταμόρφωση.

ΟΙ ΘΛΙΨΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΝ

π. Ανδρέα Ἀγαθοκλέους

Τὸ Ψαλτήρι εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ βιβλία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τὸ μοναδικὸ πὺν χρησιμοποιεῖται τόσο πολὺν στίς ἀκολουθίες τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ λόγος εἶναι ὅτι τὸ βιβλίον αὐτὸ περιέχει 150 προσευχές, χωρισμένες σὲ 20 καθίσματα, κι εἶναι ἔργο τοῦ προφήτη καὶ βασιλιᾶ Δαβὶδ.

Ὅσοι μποροῦν νὰ τὸ διαβάζουν καὶ νὰ κατανοοῦν τὰ γραφόμενα, ἀρκετὲς φορὲς θὰ αἰσθανθοῦν ὅτι ἀπευθύνεται στὸν ἐσωτερικὸν τοὺς κόσμον. Γιατί ὅλοι μας στὸ βάθος ἔχουμε τὸν ἴδιον πόνο, τὶς ἴδιες ἀπογοητεύσεις, παρόμοιες θλίψεις καὶ ἀναπαύσεις. Γι' αὐτὸ τὸ προσωπικὸ βίωμα γίνεται ἐκκλησιαστικὸ-κοινὸ, ὥστε νὰ κατανοεῖται ἀπὸ τοὺς ἄλλους.

Στὸν 33ον Ψαλμὸ, στίχος 20, ἀναφέρει τὰ ἑξῆς: «πολλαὶ αἱ θλίψεις τῶν δικαίων καὶ ἐκ πασῶν αὐτῶν ρύσεται αὐτοὺς ὁ Κύριος». Εἶναι, δηλαδὴ, πολλὰς οἱ θλίψεις τῶν δίκαιων ἀνθρώπων καὶ

ἀπὸ ὅλες αὐτὲς ὁ Κύριος θὰ τοὺς ἀπαλλάξει. Βασικὰ, θέλει νὰ τονίσει πὺς οἱ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι μόνοι στίς δοκιμασίες τους, ἀλλὰ μαζί τους εἶναι ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων πὺν μπορεῖ νὰ ἐπέμβει καὶ νὰ λυτρώσει τοὺς δικούς του ἀπὸ τὶς δοκιμασίες τους.

Ἡ πραγματικότητα γύρω μας μᾶς βεβαιώνει ὅτι οἱ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ περνοῦν δοκιμασίες καὶ θλίψεις. Αὐτοί, ὅπως ὁ Κύριός τους, δὲν μποροῦν νὰ ποῦν «ὄλα τέλεια, κανένα πρόβλημα». Ἄλλωστε, τοὺς τὸ εἶπε ξεκάθαρα «στὸν κόσμον θὰ ἔχετε θλίψη» συμπληρώνοντας «ἀλλὰ νὰ ἔχετε θάρρος. Ἐγὼν νίκησα τὸν κόσμον». Ὁ ἄνθρωπος πὺν θέλει νὰ ζήσει ὅπως ὁ Χριστός, δὲν εἶναι μόνος. Τὴν θλίψη του τὴν ἀντιμετωπίζει σὲ ἀναφορὰ μὲ τὸ Σταυρὸ τοῦ Κυρίου καὶ μὲ στήριγμα τὴν χάριν Του.

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔχουν τὶς δοκιμασίες τους. Δὲν τὶς ἀντιμετωπίζουν ὅμως ὅλοι τὸ ἴδιο.

Ἡ ἐμπιστοσύνη στὴν ἀγάπη καὶ στὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν πορεία μας θὰ δώσει ὑπομονή.

Ἡ προσευχὴ θὰ δυναμώσει τὶς ἐσωτερικὲς δυνάμεις καὶ θὰ φέρει τὴν αἴσθηση τῆς παρουσίας τοῦ ζωντανοῦ Θεοῦ.

Ἡ Θεία κοινωνία θὰ ἐνισχύσει τὴν ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα μας, γιατί θὰ ἔλθει μέσα μας ὁ Χριστός, σύμφωνα μὲ τὸ λόγο Του «ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει κάγώ ἐν αὐτῷ».

Κι ἀκόμα, τὸ μοίρασμα τοῦ πόνου μὲ τὸν πνευματικό μας πατέρα καὶ τὰ πνευματικά μας ἀδέρφια, ὡς μέλη τῆς ἐκκλησίας πού 'ναι ἡ οἰκογένεια τοῦ Οὐράνιου Πατέρα, θὰ μειώσει τὴν ἔνταση καὶ ἡ προσευχή τους θὰ φέρει τὴ διέξοδο.

Ἐνδεχομένως, τὰ πιὸ πάνω νὰ ἀκούγονται οὕτοπιστικά. Ὅσοι ὅμως ἔχουν πείρα τὰ θεωροῦν ἀληθινά. Κι ὅποιοι προβληματίζονται ἄς δοκιμάσουν. Ἄλλωστε ἡ χριστιανικὴ ζωὴ κατανοεῖται μὲ τὸ νὰ τὴ ζήσεις στὴν πράξη. Ὅπως κατανοεῖται καὶ ὁ λόγος τοῦ προφήτη Δαυὶδ πού ἀναφέρθηκε στὴν ἀρχή: «πολλοὶ αἱ θλίψεις τῶν δικαίων καὶ ἐκ πασῶν αὐτῶν ρύσεται αὐτοὺς ὁ Κύριος».

Μακάρι νὰ μπορούσαμε νὰ ἐμπιστευτοῦμε τὸ Θεό μας στὴν ὥρα τῶν θλίψεων -καὶ κυρίως τότε πού φαίνεται ὅτι ἀπουσιάζει- περιμένοντας νὰ συμπορευτεῖ καὶ νὰ «ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβαση», ὥστε ἡ ζωὴ μας νὰ ἔχει εἰρήνη καὶ χαρά, τὴ δική Του εἰρήνη, τὴ δική Του χαρά.

ΚΥΡΙΑΚΗ
ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγέννησεν ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὅπισθ μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΑΒ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1909	Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος Πέμπτη 12 Νοεμβρίου 2015	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Μπορεῖς νὰ βοηθήσεις ἱεραποστολικά τὴν ἐνορία σου

Ὁ Ἱεραποστολικὸς Σύλλογος «Κυριακή», ἀνατυπώνει καὶ διανέμει τὸ εὐαγγελικὸ κήρυγμα τῆς Κυριακῆς μὲ τὰ κηρύγματα τοῦ μακαριστοῦ ἐπισκόπου Αὐγουστίνου Καντιώτη πού ἐπιμελεῖται καὶ ἐκδίδει ἡ Ἱ.Μονὴ Ἁγ. Αὐγουστίνου Φλωρίνης. Τὸ φυλλάδιο διανέμεται ἀπὸ εὐλαβεῖς χριστιανοὺς σὲ ἐνορίες καὶ Ἱ.Μονές στὴν πατρίδα μας καὶ τὸ ἐξωτερικό. Μπορεῖς νὰ βοηθήσεις καὶ ἐσὺ τὴν διανομὴ του στὴν ἐνορία σου, στηρίζοντας οἰκονομικά τὴν προσπάθεια.

Διεύθυνση συλλόγου: **Β' πάροδος Εἰρήνης 2, Κατερίνη,**
(παραπλεύρως Τράπεζας Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου),

τηλ.: 2351022183, διαδίκτυο: www.iskiriaki.com,

ἢλ.Ταχυδρ: info@iskiriaki.com

Ὁ Ὅσιος Ἐφραίμ ὁ Σύρος μᾶς λέγει, ὅτι ἡ ὑπομονὴ δὲν εἶναι μία. Ἡ ὑπομονή, ἀναζητεῖται σὲ ὅλες τὶς ἀρετές. Ἡ ὑπομονὴ εἶναι ἡ βάση ἐπάνω στὴν ὁποία οἰκοδομεῖται κάθε ἀρετὴ. Καμία ἀρετὴ δὲ μπορεῖ νὰ σταθεῖ χωρὶς ὑπομονή.

Ὁ ὑπομονετικὸς σχετίζεται μὲ ὅλες τὶς ἀρετές. Εἶναι θεῖο δῶρο, ποὺ ἀποκτᾶται μὲ δάκρυα καὶ προσευχή καὶ στολίζεται μὲ τὴν ἀγάπη.

Αὐτός, ποὺ ἀπόκτησε τὴν ὑπομονή, ἐλπίζει στὸν Θεό. Εἶναι ἀληθινὰ μακάριος καὶ τρισμακάριος αὐτὸς ποὺ ἔχει ὑπομονή. Γιατί, ὅποιος ὑπομένει μέχρι τέλους, αὐτὸς καὶ θὰ σωθεῖ. «Ὁ ὑπομείνας, εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται».

Ὁ ὑπομονετικὸς χαίρεται στοὺς πειρασμούς, εἶναι ἑτοιμος γιὰ τὴν

ὑπακοή, ὥριμος στὴν μακροθυμία, τέλειος στὴν ἀγάπη, εὐλογεῖ αὐτοὺς ποὺ τὸν κακολογοῦν καὶ εἰρηνεύει αὐτοὺς ποὺ φιλονικοῦν. Ὑπομονετικὸς στὴ νηστεία, στὴν ἀγρυπνία, στὴν ψαλμωδία, στὴν προσευχή· εἶναι ἄμεμπτος στὰ ἔργα του, εἰλικρινής, ἔμπιστος, προσεκτικός, εὐγενής, ἀγαπητός, εὐχάριστος καὶ φιλόξενος.

Ἀληθινὰ ὑπομονετικὸς εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος μὲ εὐγνωμοσύνη ἀποδέχεται ὅτιδὴποτε παρουσιαστεῖ στὴ ζωὴ του, γιατί γνωρίζει πὼς προέρχεται ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ πὼς εἶναι ὀλίγα τὰ ἰδικὰ του παθήματα μπροστὰ στὰ Παθήματα τοῦ Κυρίου καὶ τῶν ἁγίων.

Ἀληθινὰ ὑπομονετικὸς εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος, δὲν ἐρευνᾷ ἀπὸ ποιοὺς προξενοῦνται οἱ πειρασμοὶ καὶ οἱ διάφορες δοκιμασίες, δὲ μετᾷ ἂν ὑπερβαίνουν ἢ ὄχι τὶς δυνάμεις του· δὲν ὑπολογίζει κάθε ἀγώνα ἀσκήσεως, ποὺ θὰ τὸν καταστήσει σοφώτερο στὸν πνευματικὸ ἀγώνα καὶ ἱκανὸ γιὰ τὸ στεφάνι τῆς ὑπομονῆς.

Χάριν τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, πρέπει νὰ ἐπιδεικνύουμε αὐτοπροαίρετη ὑπομονὴ σὲ ὅλα, μέχρι τέλους.

Ἡ ὑπομονὴ δὲν ἔχει ὅρια! Γιατί ἡ πραγματικὴ ὑπομονὴ περιέχει τὴν ἀγάπη. Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν Παῦλειο ὕμνο τῆς ἀγάπης, ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκκλίπτει, συνεπῶς καὶ ἡ ὑπομονὴ δὲν ἐκκλίπτει.

Ὅταν ἀγαπᾷς, ὑπομένεις ἀπεριόριστα, γιατί ἀγαπᾷς θυσιαστικά!

Ἄν ὅμως, ἀντιπαραβάσουμε τὴν ἀγία ὑπομονὴ μὲ τὴν ἀνθρώπινη ἀνοχή, τότε ἡ τελευταία ἔχει ὅρια, γιατί

αὐτὴ δὲν περιέχει τὴν χριστονόμο ἀγάπη. Ἀπλῶς, ἀνέχεται, χωρὶς διάθεση φιλάνθρωπης θυσιαστικῆς προσφορᾶς, κινεῖται μὲ ὅρους καὶ ὅρια, μὲ ἐγωπαθῆ ἰδιότητα καὶ μικροπρεπῆ λογισμό ἀνταποδόσεως.

Αὐτὸς ποὺ ἀνέχεται πρόσωπα, πράγματα, καταστάσεις, αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκη τότε νὰ ξεφορτωθεῖ τὸ φορτίο τῆς ἀγγραφείας καὶ νὰ τελειώνει, ὅσο τὸ δυνατόν γρηγορότερα, ἀπὸ τὴν ἀνεπιθύμητη ὑποχρέωση.

Πρέπει ὅμως, σύμφωνα καὶ μὲ τὴν κατανυκτικὴ εὐχὴ τοῦ Ὁσίου μας Ἐφραίμ τοῦ Σύρου, νὰ παρακαλοῦμε τὸν Κύριο νὰ μᾶς χαρίσει «πνεῦμα ὑπομονῆς», ὥστε μὲ ἀσφάλεια νὰ ἐτοιμάσουμε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, τὸ μαρτύριο τῆς συνειδήσεως, κατὰ τὸ ψαλμικὸ «Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι».

Αὐτὸς, ποὺ ἀλόκτησε τὴν ὑπομονή, ἀλόκτησε καὶ τὴν ἐλπίδα. Ἐνας τέτοιος ἄνθρωπος εἶναι στολισμένος μὲ κάθε ἀρετή.

Ἡ ὑπομονὴ ἀποτελεῖ ἀναγκαῖο καὶ σπουδαῖο ἐνισχυτικὸ πνευματικὸ χάρισμα στὴν πνευματικὴ καρποφορία καὶ στὸν πνευματικὸ ἀγώνα γιὰ τὴν προσέγγισή μας στὸν Χριστό, γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν ἐντολῶν, γιὰ τὴ θεοκοινωνία μέχρι τέλους.

Τὰ βάρη τῆς ψυχῆς καὶ οἱ θλίψεις τῆς ζωῆς, δὲν ἀντιμετωπίζονται χωρὶς τὸ θαῦμα τῆς ὑπομονῆς!

Ἡ ἀγία ὑπομονή, ὡς μακάρια κατάσταση τῆς ψυχῆς, ἐναρμονίζει καὶ ἰσορροπεῖ τὶς ψυχοσωματικὰς δυνάμεις της, ὥστε αὐτὲς νὰ ἐκδηλώνονται ὀγιῶς, μὲ καρτερικότητα καὶ πραότητα,

μὲ ἡσυχία καὶ εἰρήνη, μὲ κατὰ Θεὸν ἀγάπη· μὲ προσευχομένη σιωπὴ καὶ συγχωρητικότητα. Ἡ ἀρετὴ τῆς ὑπομονῆς ἐξαφανίζει τὴν ἀνυπόμονη ὑπεροψία καὶ τὴν ἰδιοτελεῖ καὶ φίλαυτη μικροψυχία.

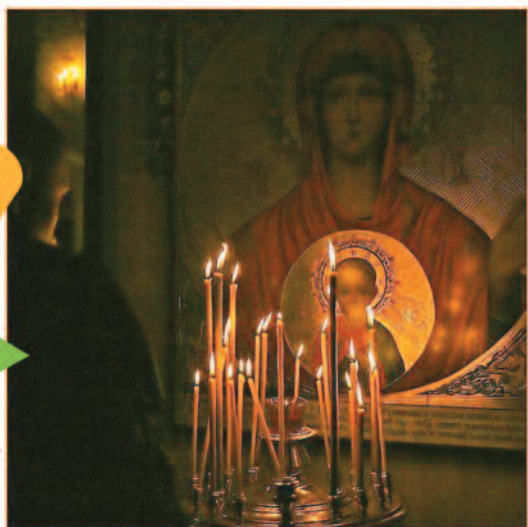
Χωρὶς τὴ διάθεσι καὶ τὴ λεπτὴ ἐργασία τῆς ὑπομονῆς, δημιουργεῖται σύγχυση καὶ πανικός, προβληματικὴ κατάσταση, ταραχὴ καὶ ἀκαταστασία ἀκόμη καὶ στοὺς γύρω, διαταραχὴ καὶ διχασμὸς τοῦ νοῦ, ἄτακτες κινήσεις τοῦ σώματος, ὥστε νὰ προκαλεῖται ἡ «καταθλιπτικὴ χρονικὴ στένωση», δηλαδὴ αὐτὸ ποὺ χαρακτηρίζεται ὡς νόσημα τοῦ αἵωνα μας, τὸ κατεστημένο ἄγχος.

Ὁ Μέγας Ἀντώνιος παρατηρεῖ πῶς, «ὁ Θεὸς οὐκ ἀφίει τοὺς πολέμους ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην, ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀρχαίων». Ὁ Θεός, δηλαδὴ, δὲν ἐπιτρέπει στὴν παροῦσα γενεά, τοὺς πειρασμοὺς ποὺ ἐπέτρεπε παλαιότερα· καὶ τοῦτο διότι ὁ Θεὸς γνωρίζει, πῶς οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι εἶναι ἀδύναμοι καὶ δὲν ἀντέχουν· δὲν ἔχουν τὴ μακαρία δύναμη τῆς ὑπομονῆς· «οἶδε γὰρ ὅτι ἀσθενεῖς εἰσὶ καὶ οὐ βαστάζουσιν».

Ἡ ὑπομονὴ τῶν Πατέρων στηρίζεται στὴν ἀκλόνητη πίστι, στὴ βεβαία ἐλπίδα, στὴ θεομίμητη ὑπακοή καὶ στὴ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ. «Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσαθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν».

Αἰκατερίνα Μοναχὴ, Καθηγουμένη
Ι.Μ. Ὁσίου Ἐφραίμ τοῦ Σύρου
Κονταριώτισσας Κατερίνης,
“Ἡ Ἀγαπῶσα Καρδιά”

Μία φορὰ κι ἕναν καιρὸ σ' ἓνα χωριὸ ἦταν μιὰ χήρα μάννα μ' ἓνα μοναχογιὸ κι ἦταν καὶ πολὺ φτωχιά. Γιὰ νὰ μεγαλώσει τὸ παιδί της, ξενοδοῦλεψε κι ἐπειδὴ ἔβαλε σ' αὐτὸ ὅλο τὸ μεράκι της, ἀπ' τὸν καημὸ της τ' ἀποφάσισε καὶ νὰ τὸ σπουδάσει. Πῆγε λοιπὸν κι ἔπρεσε στὰ γόνατα μπροστὰ στὴν Παναγία κι ἔλεγε:

-Ἐσὺ Παναγία μου, ποὺ δὲν εἶχες τὸν τρόπο νὰ μάθεις στὸν Υἱό σου γράμματα, ἀξιώσέ με ἐμένα τὴν ἁμαρτωλὴ νὰ σπουδάσω τὸ μοναχογιὸ μου. Ἔτσι μὲ χίλιες στερήσεις καὶ προσευχὲς κατάφερε ἡ φτωχὴ χήρα νὰ σπουδάσει τὸ γυιό της καὶ τὸν ἔκανε γιατρό.

Καὶ κάποια μέρα μὲ τὸ δίπλωμα στὴν τσάντα ξεκίνησεν ὁ γιατρὸς νὰ ἐπισκεφτεῖ τὴ μάννα του, ποὺ εἶχε πιά γεράσει, γιὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ κιόλας. Ἡ μάννα του τὸν ὑποδέχτηκε μὲ πολλὴ χαρὰ καὶ βαθιὰ εὐγνωμοσύνη στὴν Παναγία, ποὺ τὴν ἀξίωσε νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ ὄνειρό της ζωῆς της.

Τὴν ἄλλη μέρα, ποὺ ἦταν Κυριακὴ, πηγαίνει καὶ ξυπνάει τὸ γυιό της καὶ τοῦ λέει:

-Σήκω, γυιέ μου, νὰ πᾶμε νὰ εὐχαριστήσουμε τὴν Παναγία γιὰ τὴν προκοπὴ σου.

Ὁ γιατρὸς ὅμως τῆς εἶπε ὅτι δὲν θέλει νὰ πᾶει στὴν ἐκκλησία, γιατί δὲν τὰ πιστεύει τὰ λόγια της καὶ τὰ θεωρεῖ ξεπερασμένα.

Ἡ μάννα φαρμακώθηκε, δὲν εἶπε τίποτε, μόνο πῆγε μονάχη της κι ἔκλαιε μπροστὰ στὴν εἰκόνα τῆς Μεγαλόχαρης μ' εὐχαριστία ἀλλὰ καὶ μὲ πόνο. Ὅταν γύρισε στὸ σπίτι, ὁ γυιὸς της ὁ γιατρὸς τὴ ρώτησε:

-Ἐ μάννα, τί κατάλαβες ἀπ' τὰ λόγια τῆς ἐκκλησίας ἀγράμματη γυναίκα ἐσύ;

Ἡ χήρα δὲν ἀπάντησε, μόνο ἔπιασε ἓνα καλάθι ἀπ' τὴν ἀποθήκη καὶ τοῦ λέει:

-Γυιέ μου, τὸ πρῶτὸ δὲν μ' ἄκουσες νᾶρθεις μαζί μου στὴν ἐκκλησία. Συγχωρεμένος νὰ εἶσαι. Τώρα

ὅμως θέλω νὰ μοῦ κάνεις μίαν ἄλλη χάρη καὶ νὰ μὴ μοῦ τὴν ἀρνηθεῖς. Θέλω νὰ πάρεις τὸ καλάθι καὶ νὰ πᾶς στὸ ποτάμι νὰ μοῦ φέρεις νερό.

-Μὰ μὲ τὸ καλάθι νὰ σοῦ φέρω νερὸ μάννα; Τόσο τᾶχεις χαμένα; λέει ἐκεῖνος.

-Πήγαινε ἐσὺ γιὰ τὸ χατήρι μου, τοῦ ἀπαντάει ἐκείνη κι ὅ,τι θέλει ἄς γίνει.

Παραξενεμένος ὁ γιατρὸς πηγαίνει στὸ ποτάμι, βουτάει μέσα τὸ καλάθι, τὸ βγάζει καὶ γυρίζει στὸ σπίτι μὲ τὸ καλάθι ἄδειο βέβαια.

-Νὰ, μάννα, τὸ καλάθι σου, ὅπως μοῦ τῶδωσες. Σοῦ τὴν ἔκανα τὴ χάρη. Βλέπεις ἐσὺ νὰ ἔχει νερὸ μέσα; λέει ὁ γιατρός.

-Εὐχαριστῶ, γιέ μου, ποὺ μ' ἄκουσες. Βλέπεις ὅμως ἐσὺ τὸ καλάθι νὰ εἶναι ὅπως σοῦ τῶδωσα; Ἀπαντάει ἡ μάννα.

-Ἐ βέβαια, μόνο ποὺ εἶναι βρεμένο.

-Βλέπεις λοιπόν, γιέ μου, ὅτι δὲν εἶναι τὸ ἴδιο, ὅπως σοῦ τῶδωσα; Τὸ πῆρες στεγνὸ, κατὰξερο καὶ μοῦ τῶφερες μουσκεμένο. Ἔτσι κι ἐγὼ πηγαίνω ἡ ἀγράμματη στὴν ἐκκλησία, δὲν φέρνω τὴ σοφία της, ἀλλὰ εἶμαι δροσισμένη ἀπ' τὴ χάρη της καὶ αὐτὸ μὲ συντηρεῖ τόσα χρόνια καὶ κατὰφερα μὲ τὴ χάρη Της νὰ σὲ σπουδάσω.

Τότε κατάλαβε ὁ γιατρὸς ὅτι ὁ Θεὸς «ἐμώρανε τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου...καὶ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο...» κι ἔβαλε μετάνοια στὴ μάννα του καὶ πῆγαν ὕστερα μαζὶ στὴν ἐκκλησιὰ κι εὐχαρίστησαν τὴν Παναγία.

*Ἐκκλησίᾳ φωτίζει
καὶ τοὺς σοφοὺς,
δροσιζει ὅμως
καὶ τοὺς ἀγράμματος,
ποὺ δὲν καταλαβαίνουν
καλὰ τὰ λόγια της.
Αὐτὸς μάλιστα ὁ δροσισμός
τῶν ἀγράμματος
συχνὰ συνетίξει καὶ
τοὺς σοφοὺς τοῦ κόσμου...*

*Κων/νου Γανωτή,
«Ἀποκλειστικά γιὰ γονεῖς»*

Ἡ Ζοσλὶν μεγάλωσε στὸ βροχερό, πολύβουο Παρίσι στὴν πλούσια γειτονιά τοῦ Σὲν Ζερμὲν ντὲ Πρέ.

Οἱ γονεῖς της, γιατροὶ καὶ οἱ δύο, σ' ἓνα κεντρικὸ νοσοκομεῖο τῆς πόλης, τὸ Κοσέν, δέκα λεπτὰ ἀπόσταση μὲ τὸ Βελίμπ ἀπὸ τὸ σπίτι τους. Ἦταν παιδιὰ τοῦ Διαφωτισμοῦ, ἦταν Μπό-Μπό, Μπορζουά-Μποέμ, ὅπως ἀποκαλοῦν οἱ Γάλλοι τοὺς πλούσιους ποὺ ἐπιλέγουν τὴν μποέμικη ζωή, ψηφίζουν τὴν Ἀριστερά, συνήθως εἶναι χορτοφάγοι, ἐξορίζουν τὸν Θεὸ ἀπὸ τὴ ζωή τους καὶ θεωροῦν κέντρο τῶν πάντων τὸν ἄνθρωπο. Ἔτσι καὶ οἱ γονεῖς τῆς Ζοσλὶν ἔθεταν ὡς κέντρο καὶ ὑψιστὴ ἀξία τὸν ἄνθρωπο καὶ πράγματι τὸν ὑπηρετοῦσαν μὲ αὐτὰ-πάρνηση καὶ στὸ χῶρο τοῦ Νοσοκομείου ἀλλὰ καὶ ὡς ἐθελοντὲς στοὺς γιατροὺς τοῦ κόσμου. Εἶχαν ταξιδέψει καὶ εἶχαν προσφέρει ἱατρικὴ περί-

θαλψη ἐπὶ πολλὰς ἐβδομάδες τὸν χρόνο σὲ χῶρες τῆς Ἀφρικῆς καὶ ἰδιαιτέρως στὴ Μαδαγασκάρη, ὅπου πῆγαιναν ἀπαραιτήτως κάθε Ὀκτώβριο, ἦταν ἀνοιξή στὴ Μαδαγασκάρη.

Ἡ Ζοσλὶν, τὸ μοναδικό τους παιδί, ἔμενε πολλὰς ὥρες τὴν ἡμέρα μὲ τὴ νταντά της, μιὰ μεσόκοπη Ἑλληνίδα, παντρεμένη μὲ Γάλλο, ποὺ εἶχε τὸν πολιτισμὸ φυτεμένο στὰ κύτταρά της. Ἐκείνη, πιστὴ Ὁρθόδοξη, ἔπαιρνε συχνὰ τὸ παιδί, ἀπὸ τὰ γεννοφάσκια τοῦ ἀκόμη, πότε στὸν Ἅγιο Στέφανο στὴν ὁδὸ Ζῶρζ Μπιζέ κοντὰ στὰ Ἡλύσια Πεδία, πότε στὸν Ἅγιο Κωνσταντῖνο στὴν ὁδὸ Λαφεριέρ, ὅταν πῆγαινε στὴ Θεία Λειτουργία. Στὸν Ἅγιο Κωνσταντῖνο, ἂν καὶ ἦταν μακριὰ ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς μικρῆς, σύχναζε περισσότερο, γιατί τὴν προσέλκυε ὁ προσηνής, ἀγαθὸς π. Μακάριος μὲ τὸ φωτεινὸ, ἱλαρὸ πρόσωπο, ποὺ ἐξέ-

Φάνης Κουντουριανοῦ-
Μανωλοπούλου

Θεϊκὴ κλήση

πεμπε γνήσια αγάπη, καθώς είχε γίνει ή ψυχή του, κατοικητήριο του Ἁγίου Πνεύματος. Αὐτὸς ὁ χαρισματοῦχος ἱερέας, ὁ ἀπλός, ταπεινὸς καὶ πρᾶος, ἴσως ἦταν ἐκεῖνος ποὺ ἐμφύσησε στὴ μικρὴ Ζοσλὶν μιὰ αγάπη γεμάτη φλόγα γιὰ τὸν Χριστό.

Στὸ σπίτι της δὲν μιλοῦσαν ποτὲ γιὰ τὸν Θεό. Οἱ γονεῖς της πότε ἀρνοῦνταν τὴν ὕπαρξή Του καὶ πότε δὴλώναν ἀγνωστικιστές. Τὸ παιδί δὲν τὸ εἶχαν βαπτίσει μὲ τὸ ἐπιχείρημα νὰ διαλέξει ἐκεῖνο ποιὰ πορεία θ' ἀκολουθήσει στὴ ζωὴ του, μὲ Θεὸ ἢ χωρὶς Αὐτόν, ὅταν γίνει 18 ἐτῶν. Ἡ πρόνοιά Του ὅμως, ποὺ σκεπάζει κάθε πλάσμα Του, τῆς χάρισε τὴ νταντὰ Μαρία καὶ μέσω ἐκείνης τὸν ἀγιασμένο π. Μακάριο, τὸν καταλλήλοτερο δάσκαλο τῆς πνευματικῆς ζωῆς.

Ὅσο ἦταν παιδάκι, τῆς μιλοῦσε μὲ ὁμορφες εἰκόνες, καταληπτὲς γιὰ τὸν Θεό, τὴ δημιουργία, τοὺς ἀγγέλους. Ὅσο μεγάλωνε καί, καθώς ἐκείνη ρουφοῦσε τὸ πνευματικὸ νέκταρ, ποὺ τῆς πρόσφερε, τῆς ἄνοιξε ἓνα διάπλατο παράθυρο στὸν κόσμο τῶν Ἁγίων. Τῆς ἐξήγησε μὲ ἀπλότητα καὶ σαφήνεια, μὲ πολλὰ παραδείγματα ἀπὸ τὸν Συναξαριστὴ ὅτι οἱ Ἅγιοι εἶναι ἄνθρωποι ὅπως ὅλοι μας, ποὺ ἀγαποῦν παράφορα τὸν Χριστό, τόσο πολὺ, ὥστε ν' ἀπαρνοῦνται τὸν ἑαυτὸ τους, τὴ ζωὴ τους καὶ ὅλα τὰ ἐγκόσμια ἀγαθὰ. Γιὰ χάρι Του, πολλοὶ παρα-

δόθηκαν ἐκουσίως σὲ φρικτὰ βασανιστήρια καὶ σὲ μαρτυρικοὺς θανάτους. «Αὐτοὶ ποὺ ἀγαποῦν τὸν Χριστό» τῆς εἶπε μιὰ μέρα ὁ π. Μακάριος, «νιώθουν στὰ στήθη τους καύση καρδίας, κάνουν ὅπως οἱ τρελὰ ἐρωτευμένοι ποὺ θέλουν νὰ εἶναι συνεχῶς μὲ τὸ ἐρώμενο πρόσωπο, δὲν τοὺς χωράει ὁ τόπος κι ὅλοι οἱ θησαυροὶ τῆς γῆς δὲν ἀντικαθιστοῦν τὸν πολῦτιμο γιὰ αὐτοὺς ἄνθρωπο».

Ἡ Ζοσλὶν ἦταν δώδεκα χρόνων, ὅταν πρωτάκουσε γιὰ τὶς «τετρωμένες καρδιές». Μόλις εἶχε μπῆ στὴν ἐφηβεία κι εἶχαν ἀρχίσει τὰ προαιώνια ὑπαρξιακὰ προβλήματα νὰ τὴν ταλανίζουν. Ὁ ἀξιακὸς κόσμος τῶν γονιῶν της, ποὺ πρόσφεραν μὲν στὸν ἄνθρωπο ἀλλὰ καὶ μόνο στὴ γῆ, ἔλειπε ὁ οὐρανός, τῆς φαινόταν λειψὸς καὶ λίγος. Ἐκείνη διψοῦσε γιὰ οὐρανό, γιὰ τὰ μεγάλα, τὰ σημαντικά. Ρωτοῦσε, τώρα πιά συχνά τοὺς γονεῖς της γιὰ τὸν Θεὸ ἀλλὰ ἀπογοητευόταν ἀπὸ τὶς ἀπαντήσεις τους. Ἐπισκεπτόταν στὸ σπίτι της τὴ νταντὰ Μαρία καὶ δανειζόταν ἀπὸ τὴ βιβλιοθήκη της βιβλία ποὺ ἐρμήνευαν τὴν Καινὴ Διαθήκη, μιλοῦσαν γιὰ τὰ ἀνθρώπινα πάθη καὶ τὶς παθοκτόνες ἀρετὲς ποὺ ὁδηγοῦν στὴν κάθαρση καὶ στὴ θέωση. Μὲς στὰ βιβλία αὐτὰ διάβασε γιὰ τὸν μοναχισμό καὶ ὁ νοῦς της σκλαβώθηκε. Αὐτὸς ἦταν ἡ βασιλικὴ ὁδὸς ποὺ ὁδηγοῦσε στὸν Χριστό καὶ

στην αγιότητα, αποφάνθηκε μέσα της. Ήταν μόνο δεκαπέντε χρόνων, όταν πήρε την απόφαση να μπει σε μοναστήρι. Ο π. Μακάριος την απέτρεψε. Έπρεπε να ενηλικιωθεί, κι ύστερα, με ώριμη σκέψη να αποφασίσει κάτι τόσο σοβαρό και τελεσίδικο. Έξάλλου, για να μονάσει έπρεπε να ξενιτευθεί, να πάει στην Ελλάδα κι εκεί δεν θα την δέχονταν, πριν κλείσει τα δεκαοκτώ.

Η Ζοσλιν ζήτησε από τους γονείς της να κάνει μαθήματα Έλληνικών. Στις ξαφνιασμένες έρωτήσεις τους, γιατί προτίμησε τα Έλληνικά, δεν ανέφερε τον πραγματικό της σκοπό, ήξερε, δεν θα καταλάβουν. Έξέπεμπαν σε άλλο μήκος κύματος από το δικό της. Θα τη θεωρούσαν παρανοϊκή. Ψιθύρισε κάτι άοριστα για τον ανυπέρβλητο Έλληνικό πολιτισμό κι εκείνοι πείσθηκαν, δεν το 'φαξαν παραπάνω.

Η πρόοδος της στα Έλληνικά ήταν θαυμαστή. Σ' ένα χρόνο μιλούσε κι έγραφε τη γλώσσα. Μέσα από το Internet άντλησε πληροφορίες για γυναικεία μοναστήρια στην Ελλάδα κι επέλεξε μία μονή στην άκρη του πουθενά μόνο γιατί ήταν αφιερωμένη στον Σωτήρα Χριστό. Έκανε τις σχετικές προετοιμασίες, κι όταν οι γονείς της αποφάσισαν για διακοπές, εκείνη δήλωσε ότι θα μείνει στο Παρίσι να συνεχίσει τα μαθήματα των Έλληνικών.

Οι γονείς της χάρηκαν, έπειδή πίστεψαν πως κάποιο αγόρι ήταν ή αιτία της άρνησής της για τις διακοπές. Είχαν ανησυχήσει που ήταν κλεισμένη συνεχώς στο σπίτι και διάβαζε. Άρنيόταν τις νυκτερινές εξόδους με τις φίλες της, ντυνόταν υπερβολικά σεμνά, απέφευγε τις παρέες με αγόρια της ηλικίας της. Κι έφυγαν ήσυχοι στην Σαρδηνία. Την επομένη το πρωί ή Ζοσλιν ήταν στην Ελλάδα.

Η μονή του Σωτήρος Χριστού στην Έλληνική έπαρχία είχε ένα άπεραντο κτήμα που το φρόντιζαν οί νεώτερες μοναχές. Η ήγουμένη ήταν γλυκομίλητη με τους επισκέπτες αλλά κέρβερος σωστός με τις μοναχές. Της μίλησε αυστηρά από την πρώτη στιγμή, έπειδή στίς τηλεφωνικές συνομιλίες τους από το Παρίσι, της είχε αποκρύψει ότι δεν ήταν ακόμη δεκαοκτώ χρονών. Την έστειλε άμέσως στο βουστάσιο να φροντίζει τις αγελάδες, τις κατσίκες και τα γουρούνια, να αρμέγει, να πυτιάζει τυρί, να σκάβει στο λαχανόκηπο, δουλειές βαριές κι άσήκωτες για την μοσχαναθρεμμένη Παριζιάνα. Κι εκείνη αγόγγυστα, έμαθε άμέσως τις πρωτόφαντες γι αυτήν εργασίες παραδειγματικά. Ένιωθε διαρκώς εκείνη την καύση καρδιάς για τον Χριστό, που διάβαζε στα πατερικά κείμενα. Νόμιζε ότι ή καρδιά της θα λιώσει από έρωτα για

τὸν Ἰησοῦ. Τῆς φαινόταν πολὺ λίγο αὐτὸ ποὺ πρόσφερε μπρὸς σαυτὴν τὴν ἔκρηξη ἀνέκφραστης χαρᾶς καὶ ἀγαλλίασης ποὺ αἰσθανόταν ἐπειδὴ Τὸν ὑπηρετεῖ. Οὔτε τὰ χαστούκια ποὺ τῆς ἄστραψε ἡ ἡγουμένη, ἐπειδὴ τῆς ξέφυγε μιὰ ἀγελάδα καὶ τὴν κυνηγοῦσε στὰ διπλὰνὰ χωράφια, οὔτε οἱ χλευασμοὶ κάποιων συμμοναστριῶν τῆς γιὰ τὰ ἀνώριμα Ἑλληνικά τῆς, οὔτε πολὺ περισσότερο οἱ ἀγρυπνίες, οἱ μακρὲς ἀκολουθίες, ἡ ἐξουθενωτικὴ κούραση, μείωναν αὐτὴ τὴν οὐράνια χαρά, οὔτε ἔκαμπταν τὸ φρόνημά τῆς καὶ τὴν ἀκράδαντη ἀπόφαση ν' ἀφιερῶσει τὸν ἑαυτό τῆς στὸν Θεό. Εἶχε ἤδη διαποτισθεῖ μὲ τὸ Θεῖο πῦρ τῆς ἀγάπης.

Οἱ γονεῖς τῆς τὴν ἀνακάλυψαν μετὰ ἀπὸ ἀγωνιώδεις ἔρευνες, ἀφοῦ προσέλαβαν καὶ ντετέκτιβ, ἔξι μῆνες μετὰ. Πῆγαν μὲ συνοδεία ἀστυνομικῶν κι ἐμφανίστηκαν ξαφνικὰ μπρὸς στὴν ἡγουμένη. Ἐκείνη φόρεσε τὸ πιὸ γλυκὸ τῆς χαμόγελο, πῆρε τὸ πιὸ μευλίχιο ὕφος καὶ τοὺς ἀπαρίθμησε τὶς ἐξαιρετικὲς ἀρετὲς τῆς κόρης τους ἀλλὰ οἱ γονεῖς τῆς Ζοσλὶν, παρόλη τὴ γαλατικὴ τους εὐγένεια, ἀπαίτησαν μὲ ὕφος ποὺ δὲν σήκωνε ἀντίρρηση νὰ τοὺς πεῖ ποὺ βρίσκεται ἐκείνη τῇ στιγμῇ γιὰ νὰ τὴν παραλάβουν. Ἡ ἡγουμένη θέλησε νὰ στείλει μιὰ μοναχὴ νὰ τὴ φωνάξει ἀλλὰ ἐπενέβησαν οἱ ἀστυνομικοί, ὅλοι μαζί ἀκολούθησαν τὴν

μοναχὴ καὶ βρῆκαν τὴ Ζοσλὶν στὸ καταχείμωνο ἔξω στοὺς ἀγρούς νὰ φροντίζει μὲς στὶς λάσπες τὰ γουρούνια. Οἱ γονεῖς τῆς ἔβγαλαν κραυγὲς φρίκης βλέποντας τὴν κόρη τους, ποὺ δὲν ἤξερε νὰ βράσει ἕνα αὐγὸ στὸ πλουσιόσπιτό τους, ὅπου περίσσευαν οἱ ἀνέσεις, βουτηγμένη στὶς λάσπες, ἀδυνατισμένη σὰν κλαράκι, νὰ εἶναι ἐπιφορτισμένη μὲ τόσο βαριὰ ἐργασία, δυσανάλογη μὲ τὶς δυνάμεις τῆς. Ἡ Ζοσλὶν χάρηκε ὑπερβολικὰ ποὺ τοὺς εἶδε, τῆς εἶχε λείψει ἡ ἀγάπη τους, ἡ μορφὴ τους, ἀλλὰ ἀρνήθηκε κατηγορηματικὰ νὰ τοὺς ἀκολουθήσει. Γιὰ 'κείνη αὐτὴ ἡ ζωὴ παρέα μὲ τὰ γουρούνια καὶ τὶς ἀγελάδες, ὅπως καὶ ἡ ὑπόσχεση παρθενίας καὶ ἡ ὑπακοή, ἦταν μιὰ ἀγνὴ καὶ ἄσπιλη θυσία τῆς γιὰ τὸν ὑπέρτατο Ἀγαπημένο. Συσταρωνόταν μὲ τὸν Χριστὸ γιὰ νὰ συναναστηθεῖ μαζί Του. Αὐτὸ τῆς ἐπέτασσε ἡ πυρπολημένη ἀπὸ τὴ φλόγα τῆς ἀγάπης, καρδιά τῆς.

Τὴν πῆραν μὲ τὸ ζόρι. Οἱ ἀστυνομικοὶ τὴ διέταξαν νὰ τοὺς ἀκολουθήσει καὶ ὑπάκουσε. Στὸ ξενοδοχεῖο, οἱ γονεῖς τῆς, τὴν ξέντυσαν τὰ ρούχα τῆς δόκιμης μοναχῆς καὶ τῆς φόρεσαν κομπὰ παριζιάνικα μοντέλα. Μιὰ καὶ ἦταν στὴν Ἑλλάδα, ἔστω καὶ καταχείμωνο -σύμμαχός τους ἕνας λαμπρὸς ζεστός ἥλιος- πῆγαν στὸ μουσεῖο τῆς Ἀκρόπολης ἔχοντάς τὴν συνεχῶς ἀνάμεσά τους, ἀνέβη-

καν καὶ στὸν ἱερό βράχο, θαύμασαν τὴν ἁρμονία τοῦ Παρθενώνα, τὸ Ἑρεχθεῖο μὲ τὶς Καρυάτιδες. Ἡ Ζοσλὶν τὰ κοίταζε ὅλα μὲ θαυμασμό ἀλλὰ ἡ θλίψη ἦταν ἐκδηλὰ ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπό της.

Ξαναγύρισε στὴ ρουτίνα τῆς πλούσιας ζωῆς της στὸ Παρίσι μὲ τὴ σκέψη στραμμένη πίσω στὸ μοναστήρι. Ἐνιωθε ἀπέχθεια γιὰ τὰ ἐγκόσμια ἀλλὰ τὸ ἀπέκρυπτε ἀπὸ τοὺς γονεῖς της. Ἐκανε τὸν κανόνα της μὲ ζήλο κρυφὰ στὸ δωμάτιό της, αὔξησε τὶς γονυκλισίες καὶ τὰ κομποσκοίνια. Τὸν πρῶτο καιρὸ τὴν ἐπέβλεπαν, κάποιος πάντα ἦταν μαζί της, φοβοῦνταν μὴν τὸ ξανασκάσει. Ἡ Ζοσλὶν ἔδειχνε ὑποταγμένη στὴ νέα τάξη πραγμάτων κι ἐκεῖνοι σιγὰ-σιγὰ χαλάρωσαν. Τῆς πέρασε, σκέφθηκαν. Συνέχιζε τὶς σπουδές της, ὅπου ἀρίστευε, καὶ στὰ Ἑλληνικὰ μποροῦσε νὰ διαβάζει καὶ νὰ κατανοεῖ ἀπὸ τὸ πρωτότυπο ἀκόμη καὶ τὸν Ἅγιο Μάξιμο τὸν Ὁμολογητὴ μὲ τὰ βαθιὰ νοήματά του.

Μόλις συμπλήρωσε καὶ τὸ δέκατο ὄγδοο ἔτος τῆς ἡλικίας της καὶ ὁ πόθος τῆς μοναχικῆς ζωῆς παρέμεινε διακαής, ἦλθε ξανὰ σὲ ἐπαφὴ μὲ τὴν ἡγουμένη τῆς Μονῆς τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Βγῆκε ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι, ἀπομακρύνθηκε ἀρκετὰ καὶ τηλεφώνησε στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ δημόσιο τηλεφωνικὸ θάλαμο. Ἦξερε ὅτι τὴν προηγούμενη φορὰ τὴν εἶχαν ἐντοπίσει ἀπὸ τὰ τηλεφωνήματα καὶ

ἀπὸ τὰ ἴχνη της στὸ διαδίκτυο, ὅταν ἀναζητοῦσε μοναστήρι. Ἡ ἡγουμένη ἦταν κατηγορηματικὴ. Ὅχι. Δὲν τῆς ἐπέτρεπε νὰ ξαναπάει ἐκεῖ κι ἂς εἶχε ἐνηλικιωθεῖ. Μπλεξίματα πάλι μὲ τὸν πατέρα της δὲν ἐπιθυμοῦσε. Ἡ Ζοσλὶν ἔκλαψε, ἰκέτευσε, ἔδωσε διαβεβαιώσεις, ἡ ἡγουμένη ἀνένδοτη.

Ἐπισκέφθηκε πάλι τὸν πολυσέβαστο γέροντα Μακάριο νὰ τὴ συμβουλευσε. Αὐτὸς ἦταν ἡ καταφυγὴ καὶ ἡ παρηγοριὰ της ὅλο αὐτὸν τὸν καιρὸ πού εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ μοναστήρι. Εἶχε παραδώσει τὸν ἑαυτὸ της σ' ἐκεῖνον μὲ ἀπόλυτη ὑπακοή. Ἦταν ὁ πνευματικὸς της πού τῆς δίδασκε ἀλάνθαστα τὴν ταπείνωση, τὴν πραότητα, τὴν εὐσπλαχνία χωρὶς ὅρια, τὴν ἀνυπόκριτη ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον, τὴν πάνω ἀπ' ὅλα, τὴν αὐτοθυσιακὴ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεό. Ὁ ἴδιος ἦταν πολὺ ἀδύναμος ἀπὸ τὸ γῆρας ἀλλὰ ἀκόμη καὶ ξαπλωμένος στὸ κρεβάτι, ἐντελῶς ἀνήμερος νὰ σταθεῖ ὀρθος, κουβέντιαζε ὥρες μαζί της, γιὰ νὰ τὴν ἐνισχύσει στὸν ἀγῶνα της, νὰ ἀντιστέκεται μέχρι θανάτου στὰ ψυχικὰ καὶ σωματικὰ πάθη, ιδίως αὐτὰ πού πολεμοῦν τοὺς νέους. Ὁ ἴδιος ἦταν φωτεινὸ παράδειγμα ὅσων τῆς δίδασκε. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι τὴν ἀγαποῦσε πολὺ καὶ τὴ σεβόταν γιατί, ὅπως τῆς εἶπε πολλὲς φορές, μὲ προσοχὴ μὴν βλάψει τὸ πολύτιμο ταπεινὸ της ἦθος, ἐκείνη εἶχε δεχθεῖ τὴν κλήση

της κατευθείαν από τὸν Θεό, ἦταν «ἀφωρισμένη» ἀπὸ τὰ γεννοφάσκια της, ξεχωριστή, ἐκλεκτή Του, καὶ κανένα ἐμπόδιο δὲν μπορούσε νὰ ἀκυρώσει τὸ ὑψηλὸ κάλεσμα. Ἐξάλλου ἦταν βέβαιος ὅτι τὴν εἶχε ἐπισκιάσει ἡ Χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος καὶ γι' αὐτὸ ἀπὸ τόσο μικρὴ καὶ μὲ τόση ἐπιμονὴ ἐπιζητοῦσε νὰ ὑπηρετήσῃ τὸν Θεό.

Ὁ γέροντας τῆς μίλησε γιὰ τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὴ δυνατότητα νὰ μονάσει ἐκεῖ. Συνδέθηκαν μὲ μία μοναχὴ -πνευματικοπαίδι του ἀπὸ παλιὰ καὶ διατηροῦσαν ἀκόμη στενὴ ἐπαφὴ- ἡγουμένη στὸ μοναστήρι τῆς Μεγάλης Παναγίας, πολὺ κοντὰ στὸν πανίερο ναὸ τῆς Ἀναστάσεως, ὅπου ὁ φρικτὸς Γολγοθὰς καὶ ὁ πανάγιος Τάφος. Ἡ Ζοσλὶν, ἡ τόσο ἐγκρατής, ἔπεσε πάνω στὸν πατέρα Μακάριο ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμό της καὶ τοῦ καταφιλοῦσε τὰ χέρια. Αὐτὸ ἦταν πάνω κι ἀπὸ τὶς πιὸ μύχιες προσδοκίες της. Τί μεγαλεῖα τῆς ἐπεφύλαξε αὐτὸ τὸ θεϊκὸ κάλεσμα! Νὰ ζεῖ καὶ νὰ Τὸν ὑπηρετεῖ ἐκεῖ ὅπου ἔστεκαν οἱ ἄχραντοι πόδες Του. Ἐκεῖ ὅπου ἔζησε, ἔπαθε, θανατώθηκε, ἀνέστη!

Πέντε χρόνια ἀργότερα, κι ἀφοῦ εἶχε γίνει μεγαλόσημη, κάλεσε τοὺς γονεῖς της στὴν Ἱερουσαλὴμ. Ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια τὴν ἀναζητοῦσαν στὴν Ἑλλάδα κι εἶχαν ἀπελπιστεῖ. Ἡ Ζοσλὶν, τώρα πιά μὲ τὸ μοναχικὸ της ὄνομα «Μαριὰμ» προσευχόταν

θερμὰ γιὰ 'κείνους, ν' ἀπαλυνθεῖ ὁ πόνος τους, νὰ ξεκαθαρίσουν οἱ ἔννοιες μέσα τους, ν' ἀποκτήσουν πίστη, νὰ μποῦν στὴν ποίμνη τοῦ Θεοῦ, νὰ γίνουν ἐνεργὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας, νὰ ἔχουν Χριστιανὰ τέλη καὶ καλὴν ἀπολογίαν ἐνώπιον τοῦ Χριστοῦ.

Ὅταν ἦλθαν, τοὺς βρῆκε ἀλλαγμένους. Ἡ συντριβὴ τῆς καρδιάς τους ἀπὸ τὴ δική της ἀπώλεια, ἡ ἀπόρριψη ἀπὸ 'κείνη, ὅλων αὐτῶν ποὺ ἀποτελοῦσαν τὶς σταθερές τῆς ζωῆς τους, οἱ ἐσωτερικὲς συγκρούσεις ποὺ δημιουργήθηκαν, τοὺς ἔκαναν νὰ σκεφθοῦν καὶ μιὰ τεράστια ραγισματιὰ σχηματίσθηκε στὸν μετονένιο τοῖχο τῆς ψυχῆς τους. Ἀρχισαν τὰ ἐρωτηματικά, ἡ ἀμφισβήτηση ὅσων πίστευαν ὡς τότε, ἡ ἀναζήτηση... Τὸ χωράφι ἦταν κατάλληλο γιὰ σπορὰ καὶ ἡ Μαριὰμ θὰ ἦταν ὁ καλὸς σπορέας.

Η Σαλότητα

Άρχιμ. Ζαχαρία (Ζάχαρου)

«Ὁ Κρυπτός τῆς καρδιάς ἄνθρωπος»

Ἡ διὰ Χριστὸν σαλότητα ἀποτελεῖ ἓνα πολὺ ιδιαίτερο χάρισμα στὴν Ἐκκλησία. Ὅσοι ἀνέλαβαν αὐτὸ τὸ εἶδος ζωῆς ἦταν ἄνθρωποι ποὺ δέχθηκαν μεγάλες εὐλογίες καί, ἐπιθυμώντας νὰ τὶς διαφυλάξουν κρυφές, ἀνακάλυψαν τρόπους γιὰ νὰ προκαλοῦν τὴν περιφρόνηση τῶν γύρω ἀνθρώπων, προκειμένου νὰ κρατήσουν τὴν ταπείνωση, ἡ ὁποία εἶναι τόσο ἀπαραίτητη, γιὰ νὰ διαφυλάξουν τὰ μεγάλα χαρίσματα ποὺ εἶχαν λάβει.

Ὁ Γέροντας Σωφρόνιος ἔλεγε ὅτι ὅσοι ἄνθρωποι ἀνέλαβαν τὸν ἀγῶνα τῆς διὰ Χριστὸν σαλότητος εἶχαν ἐπίσης καὶ κάποιο φυσικὸ ἰδίωμα ποὺ διευκόλυνε αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς ἀσκήσεως. Ὁ ἀγῶνας αὐτὸς δὲν εἶναι γιὰ ὅλους. Μᾶς εἶπε ὅτι κάποτε, στὸ Ἅγιον Ὄρος, πῆγε κάποιος σὲ ἓναν μεγάλο Γέροντα, γιὰ νὰ ζητήσει τὴν εὐλογία του νὰ γίνεи διὰ Χριστὸν σαλός, καὶ ὁ Γέροντας τοῦ εἶπε: «Ὁχι! Τώρα δὲν εἶναι καιρὸς γι' αὐτό.

Σήμερα καὶ μόνο κρατώντας τὴν πίστη μέσα στὸν κόσμο εἴμαστε διὰ Χριστὸν σαλοί!». Αὐτὸ μοῦ θυμίζει τὴ ρήση ἑνὸς ἀπὸ τοὺς Πατέρες τοῦ 4ου αἰῶνα. Ὅταν ρωτήθηκε ἀπὸ ἓναν νέο μοναχό: «Τί κατορθώσαμε στὴ ζωὴ μας;», ἀπάντησε: «Κάναμε τὰ μισὰ ἀπὸ ὅσα ἔκαναν οἱ Πατέρες μας». Ὅταν ρωτήθηκε πάλι: «Τί θὰ κάνουν αὐτοὶ ποὺ θὰ ἔρθουν μετὰ ἀπὸ μᾶς;», ἀποκρίθηκε: «Θὰ κάνουν τὰ μισὰ ἀπὸ ὅσα κάνουμε ἐμεῖς τώρα». Καὶ στὸ ἐρώτημα: «Τί θὰ κάνουν οἱ χριστιανοὶ τῶν ἐσχάτων χρόνων;» ἔδωσε τὴν ἐξῆς ἀπάντηση: «Δὲν θὰ εἶναι ἱκανοὶ γιὰ ἀσκητικοὺς ἄθλους, ἀλλὰ ὅσοι κρατήσουν τὴν πίστη θὰ δοξαθοῦν στὸν οὐρανὸ περισσότερο ἀπὸ τοὺς Πατέρες μας ποὺ ἀνιστοῦσαν τοὺς νεκρούς». Γενικὰ νομίζω ὅτι ἡ ὁδὸς τοῦ Εὐαγγελίου συνιστᾷ μωρία γιὰ τὸν κόσμο. Ὅπως λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ἂν θέλεις νὰ γίνεις σοφός, πρέπει προηγουμένως νὰ γίνεις μωρός (Α' Κορ.3,18).

Τά σάθη & οί ασθένειες

*Γερομονάχου
Σάββα Ἀγιορείτου*

Ἡ Ὁσία Ματρώνα ἡ σύγχρονη τυφλή ἀγία, ὁ «ὄγδοος στύλος τῆς Ρωσίας» κατὰ τὴν πρόρρηση τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κροστάνδης, δίδασκε πὼς τὰ πάθη καὶ οἱ δαίμονες δημιουργοῦν αὐτά πού οἱ σύγχρονοι ἄνθρωποι ἀποκαλοῦν ψυχικὲς ἀρρώστειες.

«Δέν ὑπάρχουν ψυχικὲς ἀρρώστειες», δίδασκε ὁ ὁσία Ματρώνα, «ὑπάρχουν πνευματικὲς: ἀδύναμοι, ἔξαντλημένοι, παθιασμένοι ἀπὸ τὰ πονηρὰ πνεύματα... Ὑπάρχουν «κατὰ φαντασίαν» ἀρρώστειες, τὶς ὁποῖες στέλνει κάποιος»[1]. Μὲ τὴν λέξη «κάποιος» προφανῶς ἐννοοῦσε τὸν πονηρὸ διάβολο.

«Μακρὰ ἀπὸ τὸν Θεὸ ὁ ἄνθρωπος», γράφει ὁ π. Μεθόδιος Κρητικός «εἶναι σὰν τὸ ψάρι ἔξω ἀπὸ τὸ νερὸ, δέν εἶναι πλέον ὁ ὄντως ἄνθρωπος, ὁ φυσιολογικὸς ἄνθρωπος. Εἶναι ἄρρωστος, εἶναι ἀνάπηρος, εἶναι τραυματισμένος, εἶναι πεπρωκός... εἶναι ἀφύσικη ὑπαρξή.

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς στὸ ὑπέροχο ἔργο του «Ἐκδοσις Ἀκριβῆς τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως», γράφει: «Στὴν φυσικὴ τους κατά-

σταση ὅλα τὰ δημιουργήματα εἶναι ὑποταγμένα καὶ ὑπακούουν στὸν Δημιουργό. Ὅταν ὁμως κάποιος ἀπὸ τὰ δημιουργήματα ἀφηνιάσει ἐκούσια καὶ δεῖξει ἀνυπακοή στὸν Δημιουργό του, σχηματίζει μέσα του τὴν κακία. Διότι κακία δέν εἶναι κάποια ὑπαρξή, οὔτε γνώρισμα κάποιας ὑπάρξεως, ἀλλὰ κάτι τὸ ὁποῖο συνέβη. Δηλαδή θεληματικὴ παρעκτροπή ἀπὸ τὸ κατὰ φύσιν εἰς τὸ παρὰ φύσιν. Καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι ἡ ἁμαρτία» (Ἐκδοσις Ὁρθοδ. Πίστεως Δ,20).

Ἐχοντας χάσει λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος –ἐξαιτίας τῆς ἁμαρτίας– τὸ μόνο φυσικὸ καὶ πραγματικὸ ἔρεισμα τῆς ὑπάρξεώς του, πού εἶναι ἡ κοινωνία μὲ τὸν Θεὸ καὶ Δημιουργό του, κλονίζεται συθέμελα ἡ ἐσωτερικὴ του ἁρμονία, διαταράσσεται, ἐνῶ οἱ δυνάμεις τῆς ψυχῆς του ἀποσυντίθενται.

Τὸν αὐτονομημένο ἀπὸ τὸν Θεὸ ἄνθρωπο τὸν κατακλύζει ἡ ταραχή, ὁ φόβος, τὸ ἄγχος ἐνῶ μέσα στὴν ψυχὴ του δημιουργοῦνται οἱ ἐνοχές. Προσπαθεῖ νὰ στηριχθεῖ σὲ πράγματα, πού δέν μποροῦν νὰ τὸν στη-

ρίζουν ἀληθινά, σὲ πράγματα ἢ καταστάσεις καὶ πρόσωπα τοῦ κόσμου τούτου. Στὴν προσπάθειά του αὐτὴν ἀναπτύσσονται μέσα του δυνάμεις ἐξαρτήσεως ἀπὸ αὐτὰ –τὰ λεγόμενα πάθη– ποὺ καταδυναστεύουν τὴν ζωὴ του.

Στερούμενος, παραδείγματος χάριν, τὴν ἀπόλαυση τῆς κοινωνίας μετὰ τὸν Θεό, ρίχνεται στὸ κυνήγι τῶν ἡδονῶν καὶ αἰχμαλωτίζεται στὸ πάθος τῆς φιληδονίας, τὸ ὁποῖο, ὄντας ἀνικανοποίητο, ὁδηγεῖ στὴν κατάθλιψη.

Ἐχοντας χάσει τὴν πίστιν του στὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ, προσπαθεῖ νὰ νιώσει ἀσφάλεια ἀποκτώντας ὑλικά ἀγαθὰ, χρήματα, περιουσία καὶ τὰ λοιπὰ καὶ αὐτὸ τὸ πάθος τῆς φιλαργυρίας τὸν γεμίζει μετὰ λογίων-λογίων ἄγχην.

Μὴ γνωρίζοντας τὴν τιμὴ καὶ τὴν δόξα, ποὺ τοῦ χαρίζει ἡ σχέση μετὰ τὸν Θεό, προσπαθεῖ νὰ νιώσει ὅτι ἀξίζει καὶ νὰ ἐπιβληθεῖ στὸ περιβάλλον του, κυνηγώντας ἀξιώματα, κάνοντας ἐντύπωση, προκαλώντας τὸν θαυμασμὸ τῶν ἄλλων. Ἔτσι ὀγκοῦται μέσα του τὸ πάθος τῆς κενοδοξίας, ποὺ μπορεῖ νὰ ὁδηγήσει στὴν παράνοια, μετὰ τις πολλὰς μορφές καὶ παραλλαγές της»[2].

Ἡ διαστροφή τοῦ ἀνθρώπου γίνεται πολὺ μεγάλη ὅταν ἀποδέχεται ἄκριτα ὅλα ὅσα ὁ κόσμος ἔχει καὶ βραβεύει ὡς ὑπεραξίες. Ὁ κόσμος πράγματι ὑποβάλλει καὶ βραβεύει τὰ κύρια ἀνθρώπινα πάθη: τὴν φιλαργυρία, τὴν φιλοδοξία καὶ τὴν φιληδονία. Αὐτὰ εἶναι τὰ ἰδανικά τοῦ κοσμικοῦ ἀνθρώπου. Γιὰ νὰ ἀντισταθεῖ στὸν κόσμον καὶ στὸ κοσμικὸ

φρόνημα ὁ ἄνθρωπος θὰ πρέπει νὰ ἔχει πίστιν στὸν Θεό. Χωρὶς αὐτὴν νιώθει μετέωρος καὶ κενός.

Ζητώντας ἀπεγνωσμένα νὰ βασταχθεῖ ἢ νὰ αὐτοβασταχθεῖ, σὰν τὸν πνιγμένο ἀπὸ τὰ μαλλιά του, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς παραδίδεται τότε στὰ διάφορα πάθη, τὴν φιλαυτία, τὸν ἐγωκεντρισμὸ, τὴν ὑπερηφάνεια καὶ δουλεῖ κυριολεκτικὰ σ' αὐτά. Αὐτὰ ρυθμίζουν τὴν σκέψιν, τὶς ἐπιλογές, τὶς ἀποφάσεις, τὶς ἐνέργειες, τὴν ζωὴ του ὁλόκληρη, μετὰ θλιβερά ἀποτελέσματα τόσο γιὰ τὸν ἴδιον ὅσο καὶ γιὰ τὸ περιβάλλον του καὶ τὴν κοινωνία[3].

Δουλεύοντας στὰ πάθη ὁ ἄνθρωπος ἀγχώνεται, ἀπογοητεύεται, καταθλίβεται, θυμῶνεται, κάποτε καὶ παραφρονεῖ. Ζεῖ ὅλο καὶ περισσότερο στὸ τέλμα τῆς ἁμαρτίας, ἐνῶ ἀποκτᾷ ἐπάνω του δικαίωματα ὁ διάβολος καὶ τὸν ταλαιπωρεῖ μέχρι δαιμονισμού.

Σ' ἓνα περιεκτικότατο κείμενό του σχετικὰ μετὰ τὸ θέμα ὁ Ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας γράφει: «Ὅσο ὁ νοῦς παραμένει ἐλεύθερος ἀπὸ τις αἰσχροὺς ἡδονὰς ἀπολαμβάνει ἡρεμία, γαλήνη καὶ ἀποκτᾷ ἀταραξία. Ἐπιπλέον λάμπει μέσα σὲ αὐτὸν καθαρὸ τὸ φῶς τῆς νήψεως ποὺ χαρίζει ὁ Θεός, ἐνῶ ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ δονεῖ τὴν καρδιά καὶ τὰ διανοήματα. Ὅταν ὅμως ἡ καρδιὰ δεχθεῖ κάποια στιγμὴ τὴν δωροδοκία τῆς ἀνάρμους καὶ πονηρῆς ἡδονῆς, ἡ ὁποία θὰ εἰσχωρήσῃ σ' αὐτὴν, τότε τὴν πλημμυρίζει μετὰ θορύβους ὁ σατανᾶς καὶ γεννᾷ μέσα σ' αὐτὴν λογισμοὺς πονηροῦς. Ἐπίσης, τὴν καθιστᾷ πωρωμένη καὶ γεμάτη σκοτάδι νοητὸ, κυριευμένη ἀπὸ

πολέμους καὶ μάχες» (Έρμ. Εἰς τὸν Ν΄ Ψαλμό. Α΄, 548)[4].

Μελετώντας λοιπὸν τὴν Παράδοση καὶ τὴν θεολογία τῆς Ἐκκλησίας μας, φθάνουμε στὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ σχέση μεταξύ ἁμαρτίας καὶ ψυχικῶν διαταραχῶν εἶναι σχέση αἰτίου καὶ ἀποτελέσματος. Ἡ ἁμαρτία εἶναι τὸ αἷτιο τῆς ἀσθενείας, τὰ ψυχικὰ νοσήματα εἶναι τὰ ὁδυνηρὰ καὶ βα-
σανιστικά συμπτώματα-ἀποτελέσματα. «Οὐκ ἔστιν ἴσας ἐν τῇ σαρκί μου ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου, οὐκ ἔστιν εἰρήνη ἐν τοῖς ὀστέοις μου ἀπὸ προσώπου τῶν ἁμαρτιῶν μου» (Ψάλμ. 37,4), λέει ὁ ἱερός Ψαλμω-
δός.

Οἱ ψυχικὲς διαταραχὲς ὀφείλονται στὴν ἁμαρτία, ὅπως βεβαίως καὶ ὅλες οἱ διαταραχὲς μέσα στὸν κόσμο μας, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν σωματικῶν ἀσθενειῶν, ἀκόμη καὶ ὅταν δὲν ὑπάρχει ἐμφανὲς προσω-
πικὴ εὐθύνη τοῦ πάσχοντος. Ἐφ’ ὅσον ὅλοι οἱ ἄνθρωποι σ’ αὐτὸν τὸν κόσμο εἴμαστε μεταπτωτικοί, δηλαδή ἀπόγονοι τοῦ πεπτωκότος Ἀδάμ, κληρονομοῦμε τὴν φθορὰ καὶ τὴν ἀσθένεια, τόσο τοῦ σώματος ὅσο καὶ τῆς ψυχῆς.

Ἄλλοτε οἱ ψυχικὲς διαταραχὲς ὀφείλονται σὲ προσωπικὲς ἁμαρτίες ποὺ διέπραξε ὁ πάσχων, οἱ ὁποῖες μένουν ἀνεξομολόγητες καὶ ἀμετα-
νόητες ὅποτε δημιουργοῦν (παγίω-
νουν) ἐνοχές ποὺ φθάνουν μέχρι καὶ τὴν σωματοποίησή τους[5].

Ἄλλοτε πάλι οἱ ψυχικὲς διαταρα-
χὲς ὀφείλονται στὴν ἐπίδραση καὶ τὸ ἀντίκτυπο ποὺ ἔχουν ἁμαρτίες ἄλλων προσώπων π.χ. τῶν γονέων. Ὁ Κύριος διὰ τῆς Ἀγίας Γραφῆς μᾶς

διδάσκει: «Εγὼ εἶμαι Κύριος ὁ Θεός σου, Θεὸς ζηλότυπος, τιμωρῶν τέκνα διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν γονέων μέχρι τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς, εἰς ἐκεί-
νους οἱ ὅποιοι μὲ μισοῦν. Εἶμαι ὁμῶς καὶ Θεὸς ἐλεήμων, ὁ ὁποῖος δεικνύω καὶ δίδω ἔλεος εἰς χιλιάδας ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι μὲ ἀγαποῦν καὶ φυλάσσουν τὰς ἐντολάς μου» (Δευτ. ε΄, 9-10).

Διαπιστώνεται ἔτσι πολλές φορές ὅταν χωρίζουν οἱ γονεῖς νὰ παθαίνει κατὰθλιψη τὸ παιδί. «Μοῦ ἔλεγε ἕνας στρατιωτικὸς ἱερέας» παρατηρεῖ ὁ π. Μεθόδιος Κρητικός, «ὅτι διε-
ρευνώντας τὶς περισσότερες περι-
πτώσεις αὐτοκτονιῶν στρατιωτῶν στὸν Στρατὸ, διαπιστώνει ὅτι εἶναι παιδιὰ διαλυμένων οἰκογενειῶν. Ἡ ἁμαρτία φώλιασε στὴν ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ. Ἡ ἁμαρτία τῶν γονέων γέ-
μισε μὲ ψυχικὲς διαταραχὲς τὸ παιδί. Καταλαβαίνουμε πόση εὐθύνη φέ-
ρουμε μέσα στὴν κοινωνία μας, γιατί εἴμαστε ὅλοι ὁ ἕνας δίπλα στὸν ἄλλο καὶ ἐπηρεάζουμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον.

Σὲ μία συζήτηση κάποτε μὲ τὸν Γέροντα Παῖσιο στὸ Ἅγιον Ὄρος εἶχα ἀκούσει νὰ λέει: «Οἱ αἰτίες τῶν ψυ-
χικῶν διαταραχῶν εἶναι κυρίως τρεῖς. Ὑπάρχουν ὀργανικὰ αἷτια καὶ τότε χρειαζόμαστε ἱατρικὴ βοήθεια. Ὑπάρχουν ψυχικὲς διαταραχὲς ποὺ ὀφείλονται στὴν ἁμαρτία, στὰ πάθη καὶ στὸν ἐγωισμό. Καὶ τότε χρειάζεται ὁ ἄνθρωπος μετάνοια, συγχώρηση καὶ ἄσκηση. Ὑπάρχει καὶ ἡ περι-
πτωση τοῦ δαιμονισμοῦ. Καὶ τότε χρειάζεται, ἐφ’ ὅσον μπορεῖ ὁ ἄνθρω-
πος νὰ τὸ κατανοήσῃ, νὰ δεῖ τί τοῦ ἔφταξε καὶ νὰ ὀδηγηθεῖ σὲ μετάνοια, ἀλλὰ καὶ στὰ μέσα τῆς Ἐκκλησίας

μας τὰ ἁγιαστικά καὶ χαριτόβρυτα». Καὶ θυμᾶμαι πού εἶχε πεῖ τό ἐξῆς: «πολλὲς φορὲς ἔχουμε δαιμονισμένους καὶ προσπαθοῦν νὰ τοὺς βγάλουν τὸ δαιμόνιο μὲ μηχανήματα. Ὅπως καὶ μερικοὶ ἱερεῖς νομίζουν ὅτι οἱ ψυχασθενεῖς εἶναι δαιμονισμένοι καὶ προσπαθοῦν νὰ τοὺς θεραπεύσουν μόνον μὲ τὰ μέσα τὰ ἐκκλησιαστικά, ἐνῶ χρειάζεται νὰ τοὺς στείλουν καὶ κάπου ἄλλου»[6].

Τὰ πάθη ἐπομένως εἶναι ἡ κύρια αἰτία ὅλων τῶν ἀσθενειῶν καὶ μάλιστα τῶν λεγόμενων ψυχосσωματικῶν.

Κατὰ βάσιν ὅλες οἱ ἀσθενεῖες εἶναι ψυχосσωματικές. «Ἀσθενεῖ τό σῶμα, ἀσθενεῖ μου καὶ ἡ ψυχὴ» ψάλλουμε στὸν Μικρὸ Παρακλητικὸ Κανόνα

πρὸς τὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο. Κάθε ἀσθένεια τῆς ψυχῆς ἐπιδρᾷ ὅπως-δήποτε σ' ἓναν βαθμὸ καὶ στό σῶμα.

Ὁ ἄνθρωπος ἀρρωσταίνει πρῶτα στὸν νοῦ, στὴν ψυχὴ καὶ μετὰ στό σῶμα.

Ὁ σκοτισμὸς τοῦ νοῦ, ἡ δυσλειτουργία ἢ καὶ ἡ παντελὴς ἀδράνεια τῆς νοερᾶς ἐνέργειας εἶναι ἡ ρίζα ὅλων τῶν ψυχосσωματικῶν μας νοσημάτων.

[1] Ὁσία Ματρώνα ἡ ἀόμιματη ἀγία τῆς Ῥωσίας καὶ προστάτης τῆς Μόσχας

[2 - 6] Περβλ. Ἀρχμ. Μεθοδίου Κρητικοῦ, “Ἡ ἁμαρτία καὶ οἱ ψυχικὲς διαταραχὲς”

ἡ Κυριακὴ παρακαλεῖ γιὰ τὴ συνδρομὴ σας

Τὴ συνδρομὴ σας (ἐσωτερικοῦ 5 €, Κύπρου 10 €, καὶ ἐξωτερικοῦ 15 €) μπορεῖτε νὰ τὴν ἐξοφλήσετε:

α) στό γραφεῖο τοῦ συλλόγου (τὶς ὥρες λειτουργίας τῆς αἴθουσας), Β' πάροδος Εἰρήνης 2, (δίπλα στό Ταχυδρομικὸ Ταμιευτήριο), τηλ. 2351022183.
β) στό Χριστιανικὸ Βιβλιοπωλεῖο «Φάρος», Μητροπολίτου Βαρνάβα 10, Κατερίνη (δίπλα στὸν Ι.Ν. Ἀγίας Τριάδος).
γ) καταθέτοντας στὸν λογαριασμὸ τῆς τράπεζας Πειραιῶς: 5254-076004-404 EUR

δ) στὸν διανομέα ἀπὸ τὸν ὁποῖο προμηθεύετε τὸ περιοδικό.

Ἡ ἀποστολὴ τῶν ἀποδείξεων γίνεται μὲ τὸ ἐπόμενο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ.

Ἀρχοντιὰ τῆς ψυχῆς

Ἀλέξανδρος Κ. Κακαβούλης,
«Συγχώρηση ὁ δύσκολος δρόμος»

Ὁ μοναχὸς ἀββᾶς Θεόδωρος τῆς Φέρμης διηγεῖται ὅτι κάποτε πέρασε ἓνα διάστημα μὲ ἀδελφούς μοναχοὺς σὲ μιὰ Σκήτη. Καὶ ὅταν ἔτρωγαν, ἔπαιρναν μὲ εὐλαβικὴ προσοχὴ σιωπηλά τὰ ποτήρια τους νὰ πιοῦν, χωρὶς νὰ λένε «συγχώρησον» ποὺ ἦταν τότε ἡ συνήθεια. Καὶ εἶπε τότε ὁ ἀββᾶς: «ἀπώλεσαν οἱ μοναχοὶ τὴν εὐγένειαν αὐτῶν, τὸ λέγειν συγχώρησον». Καὶ ὁ Σ. Ράμφος σχολιάζει: «Ἀρχοντιὰ τοῦ μοναχοῦ -καὶ κάθε ἀνθρώπου- εἶναι νὰ συγχωρεῖ. Τὰ ἄλλα εἶναι ἀγένεια, μικρότητα καὶ μιζέρια. Δὲν πρόκειται γιὰ διαφορετικὸ ἐπίπεδο καὶ πεδίο σχέσεως μὲ τὸ ἄλλο. Ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ συγχωρῶ, ὁ ἄλλος γίνεται σὰν ἐμένα -ἓνα δευτερό μου ἐγὼ- καὶ παύει νὰ συγκροτεῖ ἀφηρημένη ἑτερότητα» (σ.σ. 216-217).

Γιὰ τοὺς Πατέρες τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἡ μνησικακία καὶ ἡ ἀσυγχωρησία εἶναι πάθος ποὺ χρειάζεται θεραπεία. Ἡ Ὁρθόδοξη ψυχοθεραπεία ἀποβλέπει στὴ μεταμόρφωση τῶν παθῶν, στὴν ἀλλαγὴ τοῦ ἐσωτερικοῦ κόσμου, στὴ μεταστροφή ἀπὸ

τὸ ἀρνητικὸ καὶ τὸ ἀσθενικὸ στὸ θετικὸ καὶ τὸ ὑγιὲς φρόνημα. Πρόκειται γιὰ τὴ νέκρωση τῶν παθῶν ποὺ συνιστᾷ ὁ Ἄπ. Παῦλος: «...νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργήν, θυμόν, κακίαν... ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτὸν» (Κολ. γ', 8,10). (Τώρα βγάλτε ἀπὸ πάνω σας ὅλα τὰ κακά, τὴν ὀργή, τὸ θυμό, τὴ στρεβλότητα καὶ τὴν πονηριά... ἀφοῦ πλέον γδυθήκατε τὸν παλαιὸ ἄνθρωπο μαζὶ μὲ τὶς πράξεις του καὶ ντυθήκατε τὸν νέο ἄνθρωπο, ποὺ γίνεται καινούργιος μὲ τὸ νὰ παίρνει τὴν ἴδια μορφή μὲ τὴν εἰκόνα ἐκείνου - τοῦ Χριστοῦ- ποὺ τὸν ἔκτισε). Ἡ θεραπεία τῶν παθῶν, καὶ τῆς μνησικακίας ἐπομένως, εἶναι ἔργο τῆς προσπάθειας τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ κυρίως εἶναι καρπὸς τῆς Χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἡ κάθαρση ἀπὸ τὰ πάθη συντελεῖται μὲ τὴν ὅλη πνευματικὴ ζωὴ τοῦ πιστοῦ μέσα στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία (Βλάχου, 1987, σ.255).

Ἡ Φιλαργυρία

Ἡ βαρειά ἀρρώστεια τῆς ψυχῆς

«Ποιήσατε ὑμῖν βαλάντια μὴ παλαιούμενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτου
ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτει οὐκ ἐγγίζει» (Λουκ. ιβ, 33).

«Ρίζα πάντων τῶν κακῶν ἐστὶν ἡ φιλαργυρία»

Γνώρισα κάμποσους ἀπὸ κεί-
νους, πού ἔχουνε πολλὰ πλούτη,
καὶ εἶδα τὴν ἀγωνία τους, καὶ τὴν
δυστυχισμένη εὐτυχία τους. Δὲν
μιλῶ γιὰ ὅσουςμποδίζονται ν' ἀπο-
λάβουνε τὴ ζωὴ γιατί ἔχουνε ἀρρώ-
στιες ἢ ἄλλες συμφορές, ἀλλὰ μιλῶ
γιὰ κείνους πού ἔχουνε ὑγεία καὶ
κάθε μέσο γιὰ νὰ ζήσουνε καλά.
Ὅλα τὰ ἔχουνε, παρεκτὸς τῆς εὐτυ-
χίας. Ἡ εὐτυχία, ἡ ἀληθινὴ εὐτυ-
χία, βρίσκεται πολὺ μακριὰ τους,
κατὰ πρῶτο γιατί ἡ ζωὴ εἶναι ἓνα
πράγμα ἄστατο, σὰν τὴ βελόνα τοῦ
Ναστράντιν-Χότζα, πού στεκότανε
ἀπάνω σ' ἓνα αὐγό. Εὐτυχία δίχως

σιγουριά δὲ μπορεῖ νὰ γίνεῖ. Ὁ
πλούσιος εἶναι ὁλοένα ἀνήσυχος,
φοβᾶται τί θὰ τοῦ ἔρθει αὔριο, τί
θὰ ξημερώσει. Ὑστερα, τὰ πλούτη
φέρνουνε ταραχὴ, μπερδέματα,
φροντίδες, κι ὅποιος εἶναι πολυ-
μέριμος δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι εὐτυ-
χισμένος, γιατί δὲν βρίσκεται ποτὲ
μοναχὸς μὲ τὸν ἑαυτό του. Κι ὅποι-
ος δὲν μένει ποτὲ μὲ τὸν ἑαυτό του,
δὲν γνωρίζει τί λογῆς εἶναι ἡ εὐτυ-
χία. Ἡ πηγὴ πού ἀναβρύζει ἡ εὐτυ-
χία, δὲν εἶναι ἡ Τράπεζα, μήτε ὁ
μπεζαχτάς, ἀλλὰ ἡ ἀνθρώπινη καρ-
διά.

Οί Παιδιάτροι συνταγογραφούν... βιβλία!

Άθανασίου Άστ. Γκάτζιου

Ἡ εἶδηση μᾶς ἔρχεται ἀπὸ τὴν ὑπερατλαντικὴ δύναμη, τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες.

Τὴν προπερασμένη χρονιά ἡ Ἀμερικανικὴ Παιδιατρικὴ Ἀκαδημία, γιὰ πρώτη φορὰ στὴν ἱστορία της, ἐξέδωσε πολιτικὴ δήλωση. Συνιστᾷ στοὺς γονεῖς νὰ διαβάζουν μεγαλοφώνως στὰ παιδιὰ τους βιβλία, καθημερινά, ἀπὸ τὴ γέννησή τους ἕως τὴν ἡλικία τοῦλάχιστον τῶν πέντε ἐτῶν, πρὶν φοιτήσουν στὸ νηπιαγωγεῖο. Ἐπιπλέον συνιστᾷ στοὺς παιδίατρος σὲ κάθε ἐπίσκεψη στὸ ἱατρεῖο τους νὰ συνταγογραφοῦν βιβλία, ἰδιαίτερα σὲ παιδιὰ, ποὺ ἀνήκουν σὲ χαμηλὰ εἰσοδήματα, ἡλικίας 6 μηνῶν ἕως 5 ἐτῶν, διότι σχετικὴ ἔρευνα ἔδειξε ὅτι τὸ 1/3 τῶν παιδιῶν στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες ποὺ ξεκινᾷ τὸ νηπιαγωγεῖο στερεῖται τὶς βασικὲς γλωσσικὲς δεξιότητες, οἱ ὁποῖες θὰ χρειαστοῦν γιὰ νὰ μάθουν νὰ διαβάζουν, ὅταν θὰ φοιτήσουν στὸ δημοτικὸ. Ἡ ἀνάγνωση μεγαλο-

φώνως ἔχει ἀποδειχθεῖ ὅτι εἶναι ὁ καλύτερος τρόπος γιὰ νὰ καλλιεργηθοῦν αὐτὲς οἱ ἱκανότητες στὸ παιδί. Καὶ οἱ παιδίατροι εἶναι οἱ καλύτεροι πρεσβευτὲς γιὰ νὰ μεταφέρουν αὐτὸ τὸ μήνυμα, ὅπως ἀπέδειξε ἡ ἔρευνα.

Μία πρόσφατη δήλωση τοῦ καθηγητῆ τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Γενεύης Μανώλη Δερμιτζάκη, ὁ ὁποῖος συγκαταλέγεται στοὺς κορυφαίους ἐρευνητὲς τῆς Γενετικῆς στὸν κόσμο, ἂν καὶ εἶναι μόλις 42 χρόνων, ὅτι «ἡ γενετικὴ ταυτότητά μας δὲν εἶναι τί εἴμαστε ἀλλὰ τί μπορούμε νὰ γίνουμε, καὶ σὲ μεγάλο βαθμὸ τὸ τί θὰ γίνουμε ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ περιβάλλον καὶ τὶς ἐπιλογές μας» (Περιοδικὸ "Κ", Καθημερινή, 5.4.2015/618), μᾶς ἀναθέτει τεράστια εὐθύνη ἀπέναντι στὰ παιδιὰ μας, καθὼς ἑμεῖς καθορίζουμε τόσο τὸ περιβάλλον τους ὅσο καὶ τὶς ἐπιλογές τους στὴν πλέον κρίσιμη περίοδο τῆς ζωῆς τους.

Οἱ ἐρευνητὲς τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς St. Louis τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Οὐάσινγκτον βρῆκαν ὅτι καὶ στὴν φαινομενικὰ ἀπλὴ πράξη τῆς ἀνάγνωσης συμμετέχουν 17 περιοχὲς τοῦ ἐγκεφάλου. Ἀξίζει κάθε προσπάθεια ἐκ μέρους μας, ὥστε νὰ ἐνισχύσουμε καὶ νὰ ἐνδυναμώσουμε τὴν ἀγάπη γιὰ τὸ διάβασμα στὸ παιδί μας. Ἡ προσπάθεια καὶ ἡ ἐξάσκηση πρέπει νὰ ξεκινάει πολὺ νωρὶς γιὰ νὰ κλείσει τὸ «χάσμα τῶν λέξεων». Μελέτες ἔχουν δείξει ὅτι τὰ παιδιά ἀπὸ τὴν ἡλικία τῶν τεσσάρων ἐτῶν, ὅταν βρίσκονται σὲ περιβάλλοντα μὲ πλούσια γλωσσικὰ ἐρεθίσματα, βιβλία, συζητήσεις, ἐπικοινωνία μὲ ἐνήλικες, ἀπουσία τηλεόρασης, βίντεο, ἀκοῦνε 30 ἑκατομμύρια περισσότερες λέξεις ἀπὸ συνομῆλικά τους παιδιά τὰ ὁποῖα ζοῦν σὲ ἐντελῶς ἀντίθετα περιβάλλοντα. Διαβάζοντας μεγαλοφώνως, μιλώντας καὶ τραγουδώντας μὲ ὁμοιοκαταληξία ἀνοίγουμε ἓνα σημαντικό παράθυρο στὴν ἀνάπτυξη τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ μικροῦ παιδιοῦ καὶ ἐπιπλέον τὸ βοηθοῦμε νὰ ἀξιοποιήσει πλήρως τὶς δυνατότητές του. Τὰ ὀφέλη τῆς ἀνάγνωσης πολλὰ καὶ ποικίλα. Θὰ περιοριστοῦμε στὰ σπουδαιότερα γιὰ τὴν ἡλικία του.

Στὸ νευρολογικὸ τομέα οἱ τρισεκατομμύρια ὑπάρχουσες συνάψεις ἢ συνδέσεις μεταξύ τῶν κυττάρων τοῦ ἐγκεφάλου ἐνισχύονται καὶ σχηματίζονται νέες. Ἡ μάθηση εἶναι πρὶν γρήγορη καὶ ἔχει μεγαλύτερη ἐπιρ-

ροὴ σὲ ὅλη τὴ λειτουργία καὶ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ ἐγκεφάλου στὴν ἡλικία αὐτῇ. Τὸ διάβασμα ἀνοίγει τὴν πόρτα τῆς ἀκαδημαϊκῆς ἐπιτυχίας, τὴν ἀγάπη γιὰ τὴ μάθηση, βελτιώνει τὴ διάρκεια τῆς προσοχῆς καὶ τὴ συγκέντρωση τοῦ νοῦ. Οἱ μικροὶ ἀναγνώστες μὲ τὴ συνήθεια ἐξελίσσονται σὲ διὰ βίου ἀναγνώστες καὶ στὴ διὰ βίου μάθηση. Διαχρονικὲς μελέτες ἔχουν δείξει ὅτι οἱ πρῶτοι ἀναγνώστες συνεχίζουν νὰ ἔχουν ὑψηλότερη βαθμολογία ἀπὸ τοὺς συνομηλίκους τους στὶς διαφορὲς βαθμίδες τῆς ἐκπαίδευσης.

Οἱ ψυχολογικοὶ λόγοι δὲν θὰ πρέπει νὰ παραβλέπονται ἢ νὰ ἀγνοοῦνται. Ἐνα παιδί πού μὲ χαρὰ μαθαίνει νὰ διαβάζει στὸ σπίτι, μεγαλώνει μὲ αὐτοπεποίθηση καὶ ἀνεξαρτησία. Ἡ ἀνάγνωση προωθεῖ τὴν ὠριμότητα, αὐξάνει τὴν πειθαρχία, θέτει τὴ βάση γιὰ τὴν ἠθικὴ παιδεία, εἶναι ἡ σπίθα τῆς δημιουργικότητος καὶ ἀποτελεῖ ἑναυσμα γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς φαντασίας τοῦ παιδιοῦ. Ἡ φαντασία του εἶναι ἡ ἀκατάβλητη δύναμη πού διαθέτει. Κατὰ τὸν Αἰνστάιν «ἡ φαντασία εἶναι πρὶν σημαντικὴ ἀπὸ τὴ γνώση, διότι ἡ γνώση περιορίζεται σὲ ὅ,τι τώρα γνωρίζουμε καὶ κατανοοῦμε, ἐνῶ ἡ φαντασία ἀγκαλιάζει ὁλόκληρο τὸν κόσμον».

Ἡ ἀνάγνωση συντελεῖ στὴν κοινωνικοποίηση τοῦ παιδιοῦ πού εἶναι βασικὸς στόχος μας ἀλλὰ καὶ ἐγγενὲς ψυχικὴ ἀνάγκη τοῦ παιδιοῦ

για να αισθάνεται ισορροπημένο αφού κατά τον Άριστοτέλη ο άνθρωπος από τη φύση του είναι κοινωνικό όν. Κατάλληλα επέλεγμένες ιστορίες από την Αγία Γραφή, όπως ή παραβολή του καλού Σαμαρείτη αλλά και από το Λαυσαϊκό όπως ή ιστορία του μοναχού με τον λωβιασμένο (λεπρό) θα διδάξουν στα παιδιά την ένσυναίσθηση, την αίσθηση της διακριτικής παρουσίας του άλλου δίπλα μας και του πώς αυτός νιώθει. Τα βιβλία είναι ένας πολύ καλός τρόπος να προσεγγίσουν το θέμα ανώδυνα. Ακόμη τα παιδιά θα μάθουν για ανθρώπους, τόπους και γεγονότα πέρα από τον τόπο τους και τον πολιτισμό τους.

Όσο νωρίτερα τα παιδιά μαθαίνουν να διαβάζουν τόσο νωρίτερα έρχονται σε έπαφή με τον γραπτό λόγο και εκτίθενται στον κόσμο της γνώσης και των ιδεών. Τα αποτελέσματα πολλά. Βελτιώνονται οι γλωσσικές δεξιότητες με τη μορφή ενός πλουσιότερου λεξιλογίου, σωστότερης γραμματικής, καλύτερης ορθογραφίας, πιο εύκρινοῦς προφορικής επικοινωνίας, βελτίωσης του γραπτού λόγου. Αυτά τα παιδιά, ιδιαίτερα στα πρώτα σχολικά έτη, έχουν πλουσιότερο λεξιλόγιο και μεγαλύτερη δυνατότητα να επικοινωνήσουν προφορικά. Επιπλέον οι αρχάριοι αναγνώστες μπορούν να αναγνωρίζουν με την όρασή τους ένα μεγαλύτερο αριθμό λέξεων, γε-

γονός που τους επιτρέπει να μαθαίνουν περισσότερα για το περιβάλλον και από το περιβάλλον τους.

Κάθε προσπάθεια και φροντίδα που καταβάλλεται από τους γονείς στην κρίσιμη αυτή περίοδο των έξι πρώτων χρόνων της ζωής του παιδιού αλλά και αργότερα πρέπει να είναι ολοκληρωμένη, συνεχής και όχι αποσπασματική. Να στοχεύει στη σύνολη ανάπτυξη της προσωπικότητας του παιδιού, χωρίς στεγανά και προκαταλήψεις. Ός γονείς θα πρέπει να έχουμε τις κεραίες της ψυχής ευαίσθητες, έτσι ώστε αν παρατηρήσουμε ότι κάτι δεν πάει καλά στην πορεία της αγωγής να ζητήσουμε έγκαιρα τη βοήθεια των ειδικών. Ο Κύριος μᾶς έχει εμπιστευθεί ὅτι πολυτιμότερο· τὰ παιδιά Του.

